

WIELKA PRZYGODA

3

KLASA

część 1

Ćwiczenia | edukacja polonistyczna i społeczna

imię

nazwisko

klasa

WIELKA PRZYGODA

Ćwiczenia są skorelowane z podręcznikiem *Wielka przygoda klasa 3, semestr 1* dopuszczonym do użytku szkolnego i wpisanym do wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego do edukacji wczesnoszkolnej.

Numer ewidencyjny podręcznika w wykazie MEN: 1088/5/2022

Ćwiczenia zostały opracowane na podstawie *Programu edukacji wczesnoszkolnej w klasach 1–3 „Wielka przygoda”* zgodnego z podstawą programową z 14 lutego 2017 roku.

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujemy cudzą własność i prawo. Więcej na www.legalnakultura.pl

Wykorzystywanie treści niniejszego Utworu, w jakiegokolwiek formie lub w jakimkolwiek procesie, do celów eksploracji tekstu i danych, uczenia maszynowego, rozwoju i/lub szkolenia i/lub wzbogacania sztucznej inteligencji jakiegokolwiek rodzaju jest surowo zabronione.

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o. 2025
ISBN 978-83-267-5208-7

Autorzy: Elżbieta Kacprzak, Anna Ładzińska, Małgorzata Ogródowczyk.
Nadzór koncepcyjno-redakcyjny serii: Marzanna Polit.
Redaktor merytoryczny serii: Bożena Gepert.
Redaktorzy serii: Iwona Lewandowska (edukacja polonistyczna i społeczna)
Opracowanie redakcyjne: Jolanta Zubek.
Redakcja merytoryczna: Bożena Gepert.
Redakcja językowa: Agnieszka Grzegółka-Maciejewska.
Nadzór artystyczny: Kaia Pichler. **Opieka graficzna:** Elżbieta Grozdew, Anna Szaniawska.
Projekt okładki: Logoteka Piotr Rudź.
Projekt graficzny: Małgorzata Burakowska. **Opracowanie graficzne:** Marta Krzywicka.
Realizacja projektu graficznego: Kamilla Chmara, Dorota Gajda.
Fotoedycja: Maciej Wróbel.
Obróbka kolorystyczna zdjęć, ilustracji i montaż: Piotr Kawecki.

Nowa Era Sp. z o.o.
Aleje Jerozolimskie 146 D, 02-305 Warszawa
www.nowaera.pl, nowaera@nowaera.pl, Centrum Kontakt: 58 721 48 00

Druk i oprawa:

Jak korzystać z zeszytu ćwiczeń

wyklejanka

kreatywne
zabawy
i ćwiczenia
logiczne

Czytam i rozumiem

Czytam i rozumiem

1 Kto się cieszył z otrzymanych pozdrowień? Zaznacz X właściwy obrazek.

2 Na podstawie opowiadania z podręcznika napisz, co mogły powiedzieć osoby na ilustracji.

3 Przeczytaj uważnie tekst i zaznacz kółka przy poprawnych odpowiedziach.

4 Kto znalazł zgubę?

5 Co oznacza powiedzenie: **Kamień spadł mi z serca**?

6 Wskaż czasowniki.

sprawdzian
czytania
ze zrozumieniem

Łamigłówki

1 Wykreśl wszystkie sylaby tworzące słowo **podchody** i zapisz hasło, które trzeba podać, żeby rozpocząć grę terenową.

2 Wyznacz trasę, którą ma przejść uczestnik gry, żeby dotrzeć z przesyłką do czterech punktów: na pocztę, w kinie, na przystanku autobusowym i w dziupli drzewa. Każdy odcinek drogi może pokonać tylko raz i musi wrócić do punktu startu.

3 Zaznacz klucz otwierający kufel, w którym znajduje się zaszyfrowana wiadomość.

4 Odczytaj zaszyfrowaną wiadomość, korzystając z kodu.

5 Odgadnij, co jest nagrodą dla uczestników gry, którzy dotarli do mety. Narysuj ten przedmiot w pustym okienku.

6 Wskaż uczestnika gry terenowej, który nie dotarł do mety.

ćwiczenia
do lektury
zamieszczonej
w podręczniku
lub z listy
lektur

Nasze lektury

1 Co robił Gawel, a co Paweł? Znajdź w wierszu z podręcznika po pięć czasowników i je zapisz.

2 Przepisz zdania, zastępując podkreślone wyrazy określeniami z wiersza.

3 Wypisz literę w lub ó. Pod każdym zdaniem zaznacz kółko przy zestawie wpisanych przez ciebie liter.

krąg tematyczny / temat dnia
/ odniesienie do podręcznika

Czy to już umiem?

Czy to już umiem?

1 Przeczytaj uważnie tekst i zaznacz kółka przy poprawnych odpowiedziach.

2 Wskaż czasowniki.

3 Wyszukaj i wskaż odpowiednie rzeczowniki.

4 W każdej parze wyrazów wskaż przymiotnik.

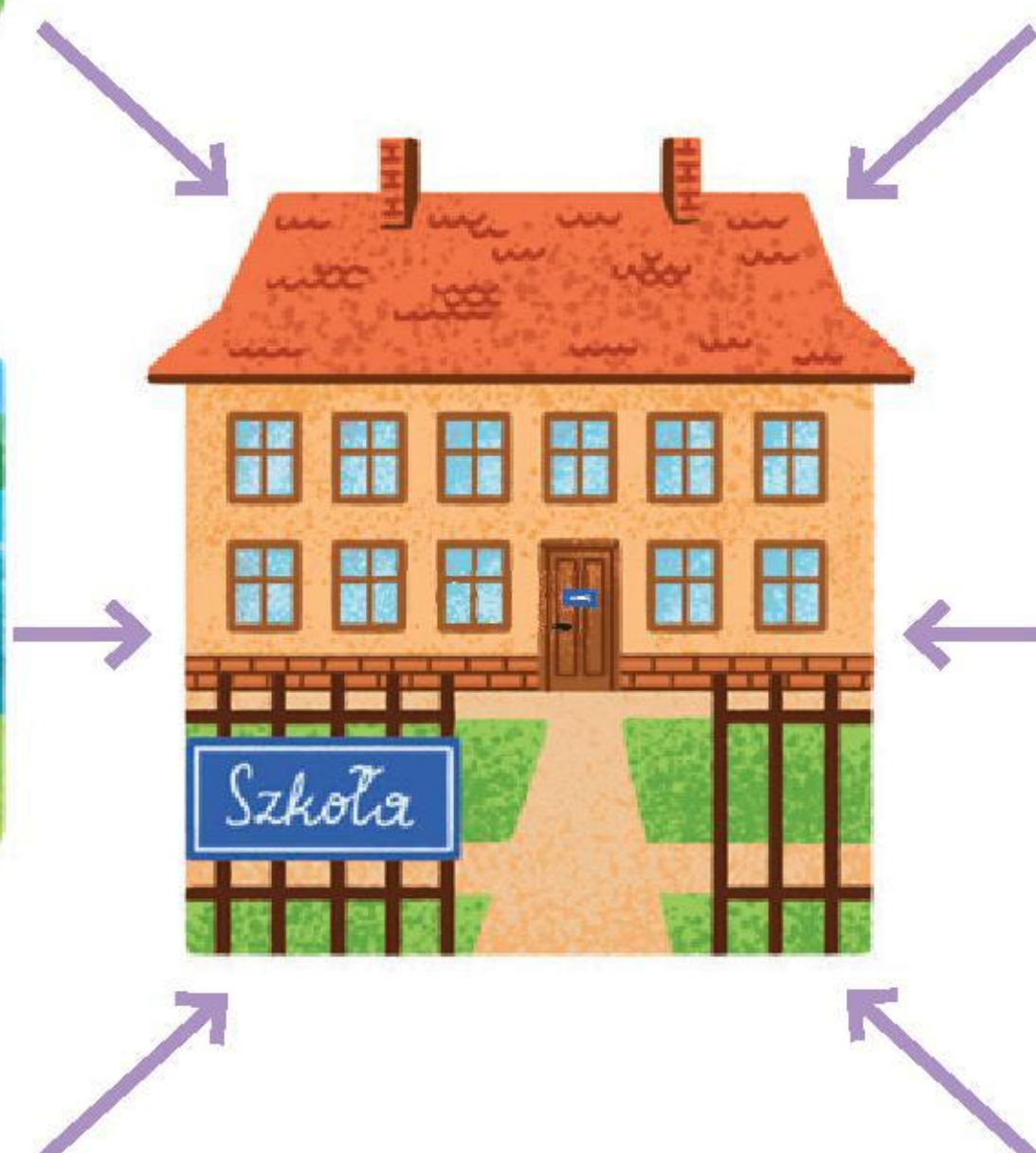
5 Wskaż wyrazy, w których ó wymienia się na o, a lub e.

6 Zaznacz wyrazy, w których piszemy rz, bo wymienia się na r.

7 Wpisz literę w lub ó. Pod każdym zdaniem zaznacz kółko przy zestawie wpisanych przez ciebie liter.

zadania
do samokontroli

1 Skąd dzieci wróciły do szkoły? Wklej odpowiednie podpisy.

● Połącz plecak z miejscem swojego wakacyjnego pobytu.

2 Napisz, co powiesz szkole na powitanie. Możesz skorzystać z podpowiedzi w ramce. Zaczynij tak:

Dzień dobry, szkoło! Cieszę się, że ...

chodzę już do trzeciej klasy • zobaczę kolegów i koleżanki •
będę wyjeżdżać na wycieczki • dostanę nowe podręczniki •
będę się bawić na przerwach • spotkam się z moją panią

- 3 Na podstawie wiersza napisz, jak poeta określa to, co jest na rysunku. Dopisz po dwa własne określenia.

- Napisz, co we wrześniu dzieje się w przyrodzie. Uzupełnij zdania na podstawie wiersza z podręcznika. Pamiętaj o wielkiej literze na początku zdania.

_____idzie przez łąki. _____liliowo kwitnie.

_____ już się zwołują. _____ rozkłada skrzydła.

- 4** Od podanych wyrazów utwórz nazwiska dzieci i uzupełnij nimi zdania. Popatrz na wzór.

wiśnia • brzoza • kot • mak

Lisiewicz $\leftarrow$ **lis** $\rightarrow$ **Lisowska**
 $\searrow$ **Lisowski**

Klara _____ lubi układać jesienne bukiety.

Marcin _____ ogląda album ze zwierzętami.

Janek _____ robił ludziki na lekcji.

Ola _____ pomaga mamie robić kompoty na zimę.

- 1 Zaproponuj inny tytuł historyjki obrazkowej z podręcznika. Zapisz go.

● Porozmawiajcie o tym, co oznacza powiedzenie **Strach ma wielkie oczy**.

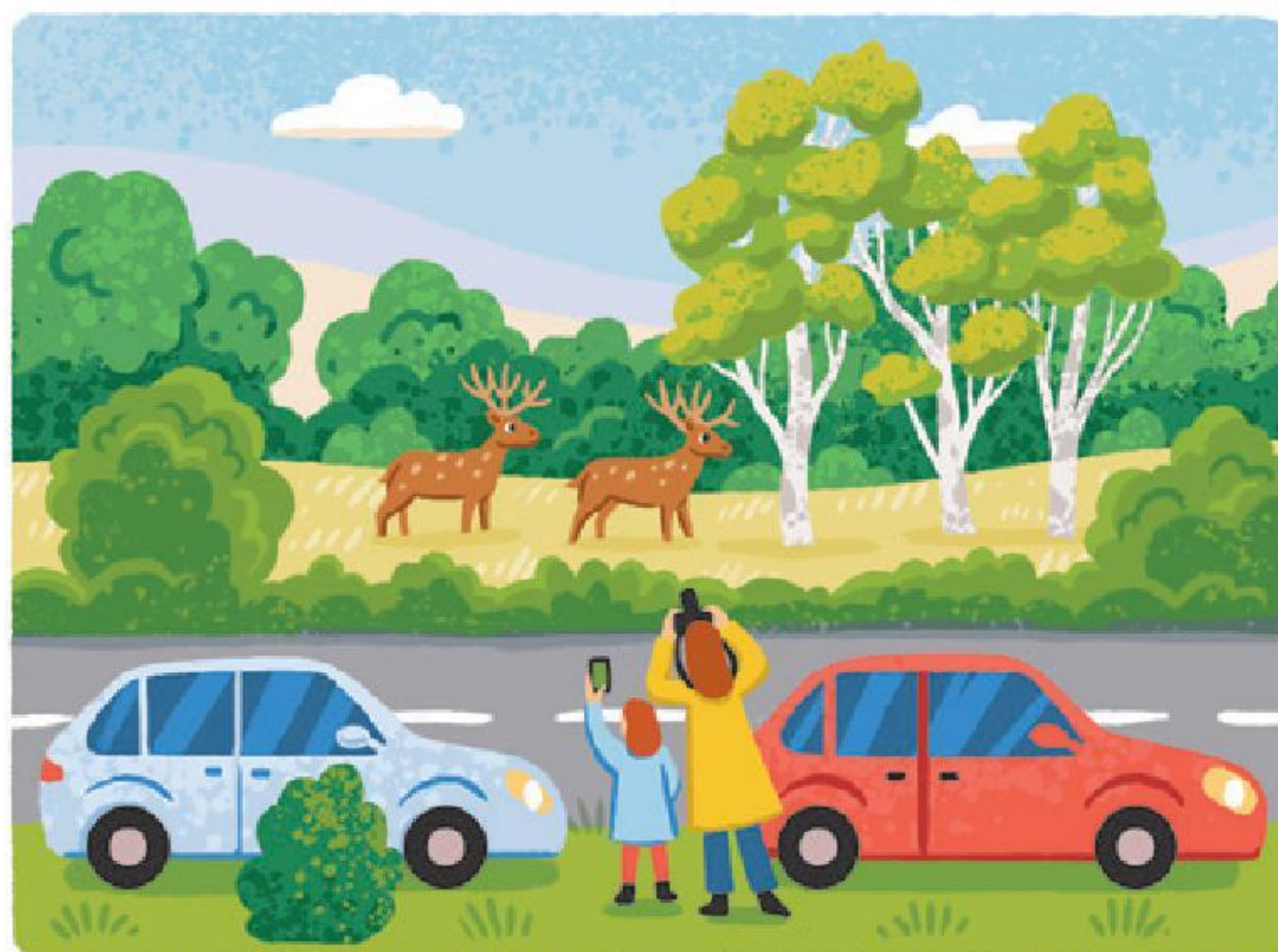
- 2 Przyjrzyj się obrazkom historyjki w podręczniku i wypisz po trzy rzeczowniki odpowiadające na podane pytania.

kto?

co?

- 3 Przeczytaj tekst. Rzeczowniki w liczbie pojedynczej podkreśl raz, a w liczbie mnogiej – dwa razy. Zapisz podkreślone wyrazy.

Jechaliśmy wolno. Droga była pusta.
Nagle tata zatrzymał samochód,
bo zobaczył dwa niedźwiedzie.
Zwierzęta patrzyły na drzewa.
Mama i brat wyjęli telefony
i zrobili zdjęcia.

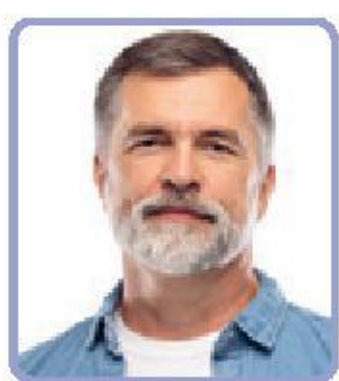
rzeczowniki w liczbie pojedynczej:

rzeczowniki w liczbie mnogiej:

● Przekreśl na ilustracji elementy, które nie pasują do tekstu.

- 1 Kto się cieszył z otrzymanych pozdrowień? Zaznacz **X** właściwy obrazek.

☐☐☐☐

- 2 Na podstawie opowiadania z podręcznika napisz, co mogły powiedzieć osoby na ilustracji.

- 3 Przyjrzyj się zdjęciom na pocztówkach wysłanych z wakacji przez Leona i Adele. Połącz je z właściwą treścią pozdrowień.

Pieskowa Skała, 10 lipca 2022 roku

Moc pozdrowień z wycieczki
do Ojcowskiego Parku
Narodowego

śle Leon

PS Ta Maczuga Herkulesa
jest niesamowita.

Sandomierz, 30 lipca 2022 roku
Kasiu!
Przesyłam Ci pozdrowienia
z wycieczki do Sandomierza
Adela Nowicka

- Podkreśl w tekście wyrazy napisane wielką literą. Spróbuj wytłumaczyć ich pisownię.

- 4 Wykreśl sylaby składające się na podane w zdaniach imiona, a dowiesz się, gdzie dzieci były w czasie wakacji. Wpisz nazwy miast we właściwej formie.

KaLegronilicana

Karolina była w _____

WieMalicztekausz

Mateusz był w _____

ŚwiDonomiujnikście

Dominik był w _____

KaMatorywisiace

Marysia była w _____

- 1 Odgadnij, jakie miasta odwiedziły dzieci z klasy trzeciej w czasie wakacji. Zapisz ich nazwy. Pamiętaj o wielkiej literze.

~~a~~ + ka

~~arz~~ + b

~~a~~

~~t~~ + ck

~~li~~

~~st~~

+ ne

- 2 Połącz właściwe części nazw miast. Utworzone nazwy zapisz w kolejności alfabetycznej.

Często

Biały

Lub

Między

staw

zdroje

lin

stok

chowa

Krasny

So

pot

- 3 Uzupełnij zdania odszyfrowanymi wyrazami. Pamiętaj o zastosowaniu właściwej formy wyrazu.

Karol w czasie wakacji był w górach. Wędrował po (yrtaT) _____.

Wszedł z tatą na (yworpsaK) _____ (hcreiW) _____

i (tnoweiG) _____. Rodzina Zosi pojechała do (adórtsO)

_____. Wybrała się w rejs statkiem po (oroizeJ) _____

(eikcęwrD) _____. Ewelina spędziła wakacje nad (ezroM)

_____ (eikcytłaB) _____. Zwiedziła latarnię

w (acinyrK) _____ (aksroM) _____.

4 Uzupełnij zdania wyrazem **przyjaciel** we właściwej formie.

przyjaciela • przyjaciółmi • przyjaciół •
przyjaciele • przyjaciółom

W czasie podróży po Polsce Kajetan poznał Antka. Szybko stali się

_____. Okazało się, że _____ mają

podobne zainteresowania. _____ zaciekała historia

mazurskich zamków. _____ podczas zwiedzania

czas szybko płynął. Każdy z nich był szczęśliwy, że spotkał

_____ i mógł z nim rozmawiać o swoich pasjach.

5 Przeczytaj informacje o miastach.

W **Zamościu** warto obejrzeć malownicze kamieniczki na Rynku Wielkim i przejść murami pięknie odnowionego fragmentu dawnej twierdzy.

W **Modlinie** warto zwiedzić potężną twierdzę, której obiekty zajmują ogromny teren. Niestety, niektóre budynki czekają jeszcze na odnowienie.

- Jacek sfotografował zniszczony fragment zabytkowej twierdzy. Napisz, w którym mieście zrobił zdjęcie.

- 1 Jak sądzisz, dlaczego Konrad powiedział, że jest **dzień cudów**. Napisz odpowiedź na podstawie tekstu z podręcznika.

- 2 Jacy powinni być i co powinni umieć uczniowie wybrani do samorządu? Dokończ zdania odpowiednimi wyrazami z ramek i zapisz je w zeszycie.

Uczniowie w samorządzie klasowym powinni być ...

pomysłowi • wysocy • pracowici • prawdomówni • weseli •
obowiązkowi • wysportowani • kulturalni • koleżeńscy

Uczniowie w samorządzie klasowym powinni umieć ...

dobrze grać w piłkę • godzić skłóconych • dotrzymywać słowa •
przekonywać do swoich racji • współpracować

- 3 Przeczytaj wyrazy, dodając końcówkę **-ów** lub **-ówka**. Zapisz je.

widok

królik

but

krem

- Wpisz do tabeli inne wyrazy zakończone na **-ów** i **-ówka**.

wyrazy zakończone na -ów	wyrazy zakończone na -ówka

- 4 Zapamiętaj przeczytane zdanie, zastój je i zapisz z pamięci w zeszycie.

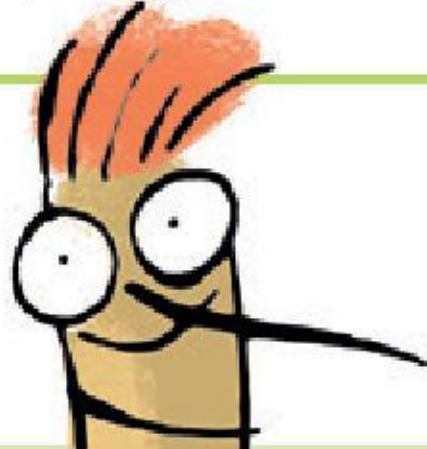
Zasuwka, skuwka, wsuwka, to wyjątkowe słówka.

- 1 Na podstawie tekstu z podręcznika wybierz z ramki pasujące określenia i uzupełnij zdania.

zarozumiały • próżny • najpiękniejszy

Komar uważał, że jest _____ na świecie. Był bardzo _____
_____. Chciał, żeby wszyscy go podziwiali, i to było
_____ dla niego najważniejsze. Był _____.

- 2 Napisz, co twoim zdaniem, komar zyskał, a co stracił, gdy wróżka spełniła jego życzenie.

 Zyski	 Straty
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

- 3 Dokończ zdanie i zapisz je w zeszycie.

Gdyby przede mną pojawiła się wróżka ...

- 4 Odczytaj wyraz napisany wspak, czyli od końca, i poznaj dawną nazwę bursztynu. Zapisz tę nazwę.

ratnaj – _____

- 5 Dopisz wyrazy wyjaśniające, dlaczego w podanych wyrazach piszemy ó.

mrówki – _____	nóżki – _____	główka – _____
łódź – _____	połów – _____	wschód – _____

- Ułóż zdanie z wybraną parą wyrazów i zapisz je w zeszycie.

1 Na podstawie informacji z podręcznika napisz zdania o II wojnie światowej.

1 września 1939 roku

Armia Krajowa

W 1945 roku

2 Zaznacz sylaby obok poprawnych zakończeń zdań o Elżbiecie Zawackiej.

- Była nauczycielką:

☐ języka polskiego.

Ka

☐ matematyki.

Ci

- W czasie wojny jako kurier przewoziła przez granice:

☐ tajne dokumenty.

cho

☐ paczki z żywnością i odzieżą.

len

- Skoczyła ze spadochronu, mimo że miała:

☐ lęk wysokości.

da

☐ nogi skręcone w kostkach.

ciem

- Po wojnie została mianowana na:

☐ instruktora spadochroniarstwa.

rze

☐ stopień generała.

ni

- Odczytaj hasło utworzone z zaznaczonych sylab i uzupełnij nim zdanie.

_____ to polscy żołnierze przeszkoleni

w Anglii i we Włoszech do szczególnie trudnych zadań. Wśród 316 cichociemnych Elżbieta Zawacka była jedyną kobietą.

1 Wpisz brakujące informacje.

Powstanie Warszawskie wybuchło _____.

Godzina wybuchu powstania jest nazywana _____.

Powstanie trwało _____ dni.

2 Uzupełnij zdania wyrazami z ramki w odpowiedniej formie.

walka • niemiecka • Polska • II wojna światowa

Polska Walcząca to znak oporu przeciw okupacji

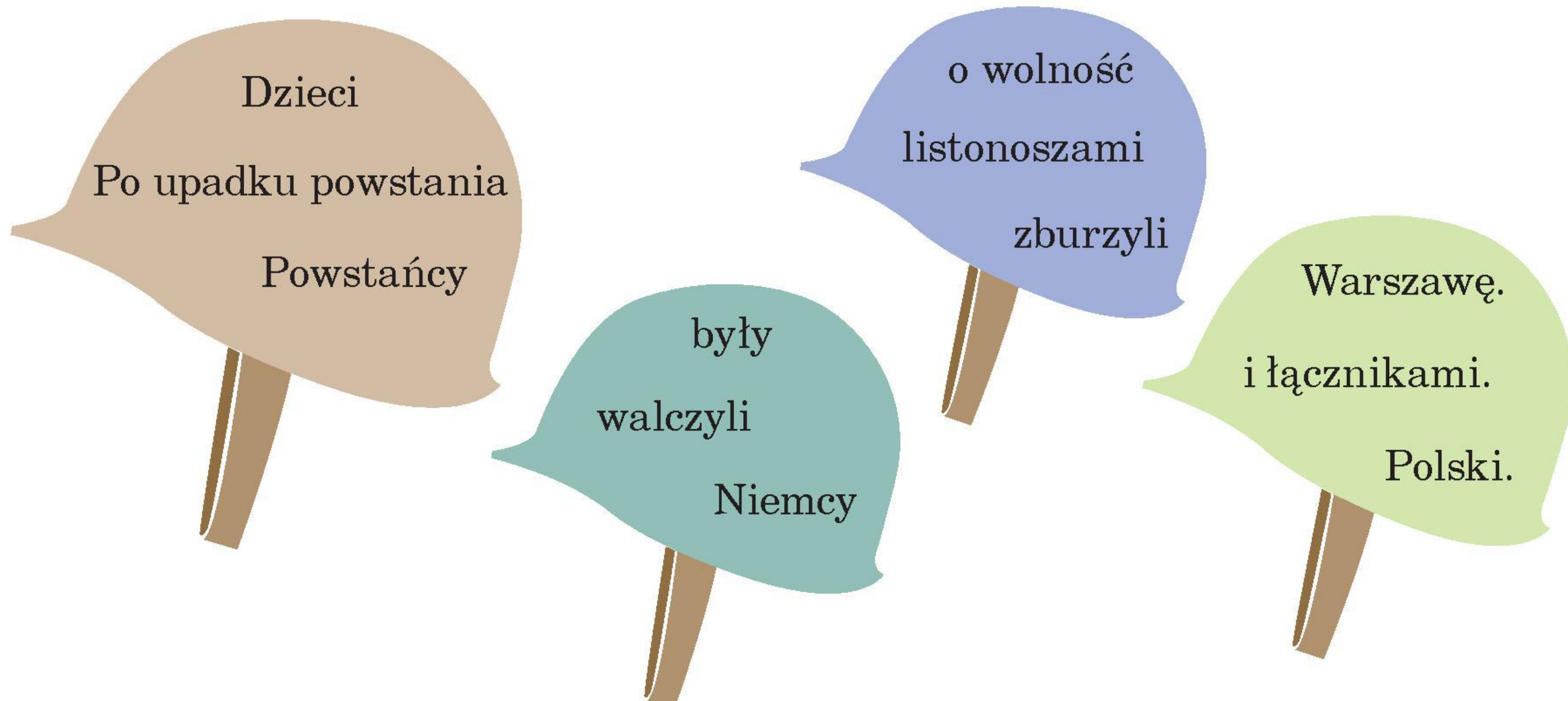
_____. Polacy malowali go w różnych

miejscach Warszawy w czasie _____

_____. Ma kształt kotwicy, której górna litera P to symbol

_____, a litera W na dole to symbol _____.

3 Połącz liniami wyrazy zapisane na kolejnych hełmach tak, żeby powstały zdania.

- 4 Na podstawie opowiadania z podręcznika uzupełnij informacje.

Czas wydarzeń

współcześnie

Miejsce wydarzeń

ulice powstańczej Warszawy

Osoby występujące w opowiadaniu

przewodnik, _____

Uczucia i emocje

strach, _____

- 5 Dopisz brakujące fragmenty rozmowy, którą Bartek mógł przeprowadzić z powstańcem.

:

:

Jestem Jurek Grzelak, pseudonim Pilot.

:

:

Skończyłem 9 lat, ale udaję starszego, bo chcę brać udział w powstaniu.

:

Jakie wypełniasz zadania?

:

6 Połącz rzeczowniki z odpowiednimi czasownikami

bali się

bronili

zwiedzali

uciekali

uczniowie

powstańcy

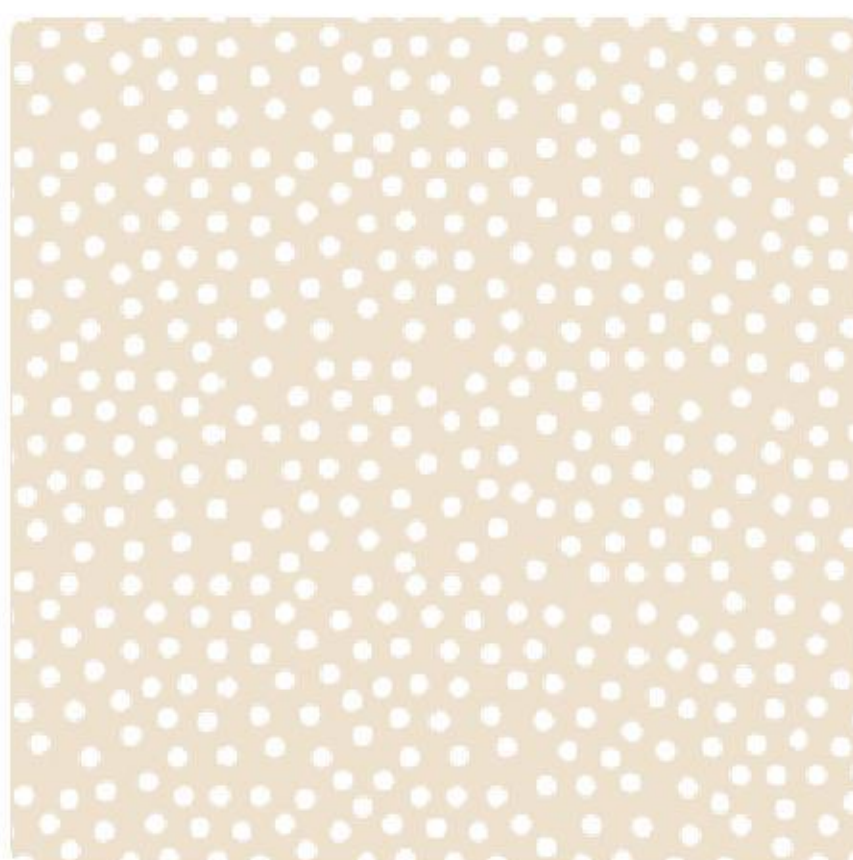
uczyli się

przenieśli się

wybrali się

walczyli

7 Pod zdjęciami Warszawy zburzonej w czasie powstania wklej zdjęcia przedstawiające te same miejsca we współczesnej Warszawie.

8 Przeczytaj uważnie zdania i napisz je z pamięci w zeszycie.

Po wojnie Polacy odbudowali zburzoną stolicę.
Dzisiaj Warszawa zachwyca mieszkańców i turystów.

1 Uzupełnij brakujący fragment wiersza.

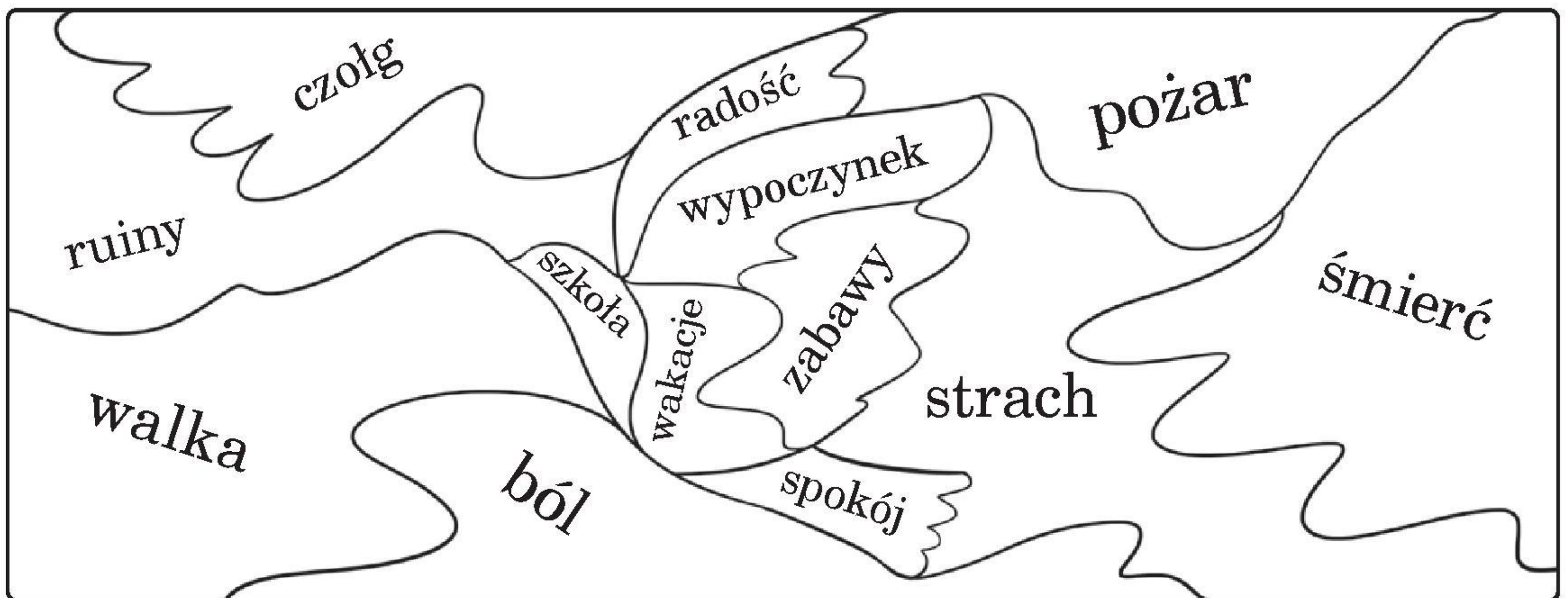
Wojna _____ i _____ niesie,

w czyimś wrogim interesie [...]

Więc kto kocha świat spokojny,

powie: _____

2 Pokoloruj na niebiesko wyrazy kojarzące się ze słowem **wojna**.

● Co symbolizuje ten rysunek? Dokończ zdanie.

Symbolem pokoju jest biały _____

3 Przeczytaj zdanie i ułóż pytania zaczynające się od podanych wyrazów.

Wolontariusze zbierają dary dla ludzi z terenów objętych wojną.

Kto _____

Co _____

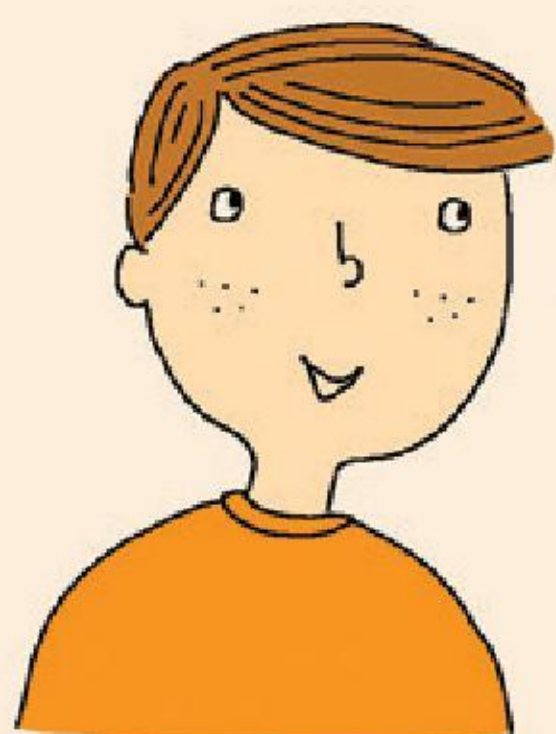
Dla kogo _____

START

- 1 Wykreśl wszystkie sylaby tworzące słowo **podchody** i zapisz hasło, które trzeba podać, żeby rozpocząć grę terenową.

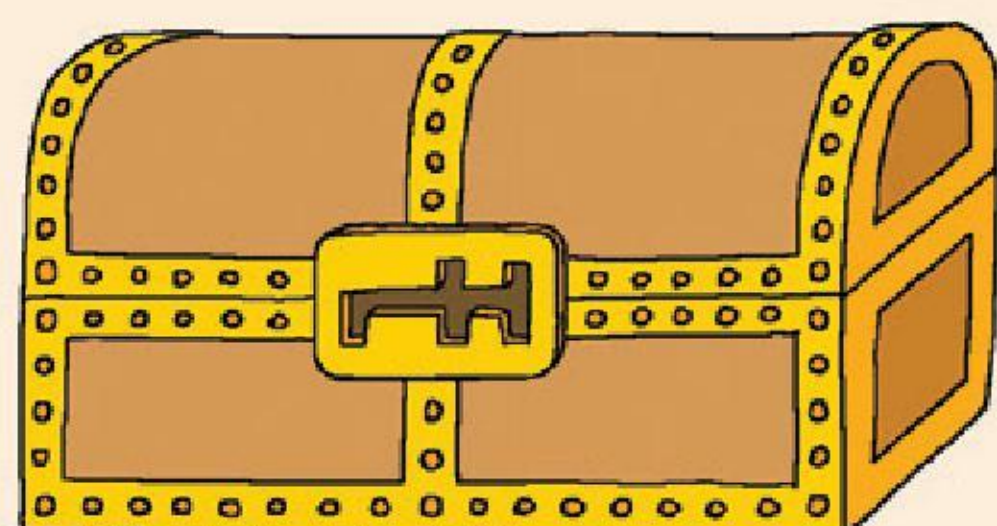

DZIAPODŁACHOMYDYWPODUCHOKRYDYCIU

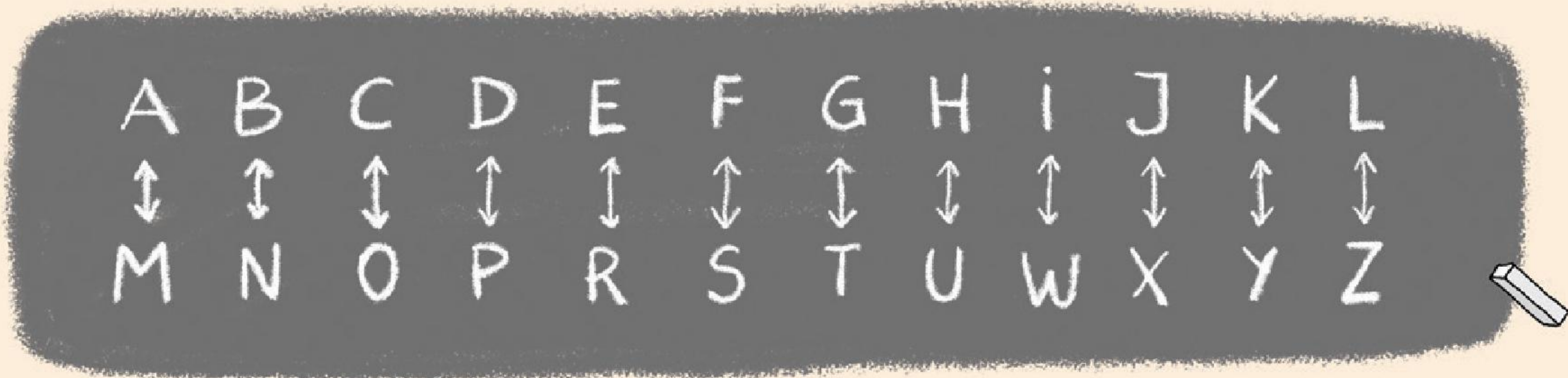
- 2 Wyznacz trasę, którą ma przejść uczestnik gry, żeby dotrzeć z przesyłką do czterech punktów: na poczcie, w kinie, na przystanku autobusowym i w dziupli drzewa. Każdy odcinek drogi może pokonać tylko raz i musi wrócić do punktu startu.

- 3 Zaznacz klucz otwierający kufer, w którym znajduje się zaszyfrowana wiadomość.

4 Odczytaj zaszyfrowaną wiadomość, korzystając z kodu.

B M A R O W R O L R Y M B M T E

C P M B W R F D C P L W M B Y M

5 Odgadnij, co jest nagrodą dla uczestników gry, którzy dotarli do mety.
Narysuj ten przedmiot w pustym okienku.

6 Wskaż uczestnika gry terenowej, który nie dotarł do mety.

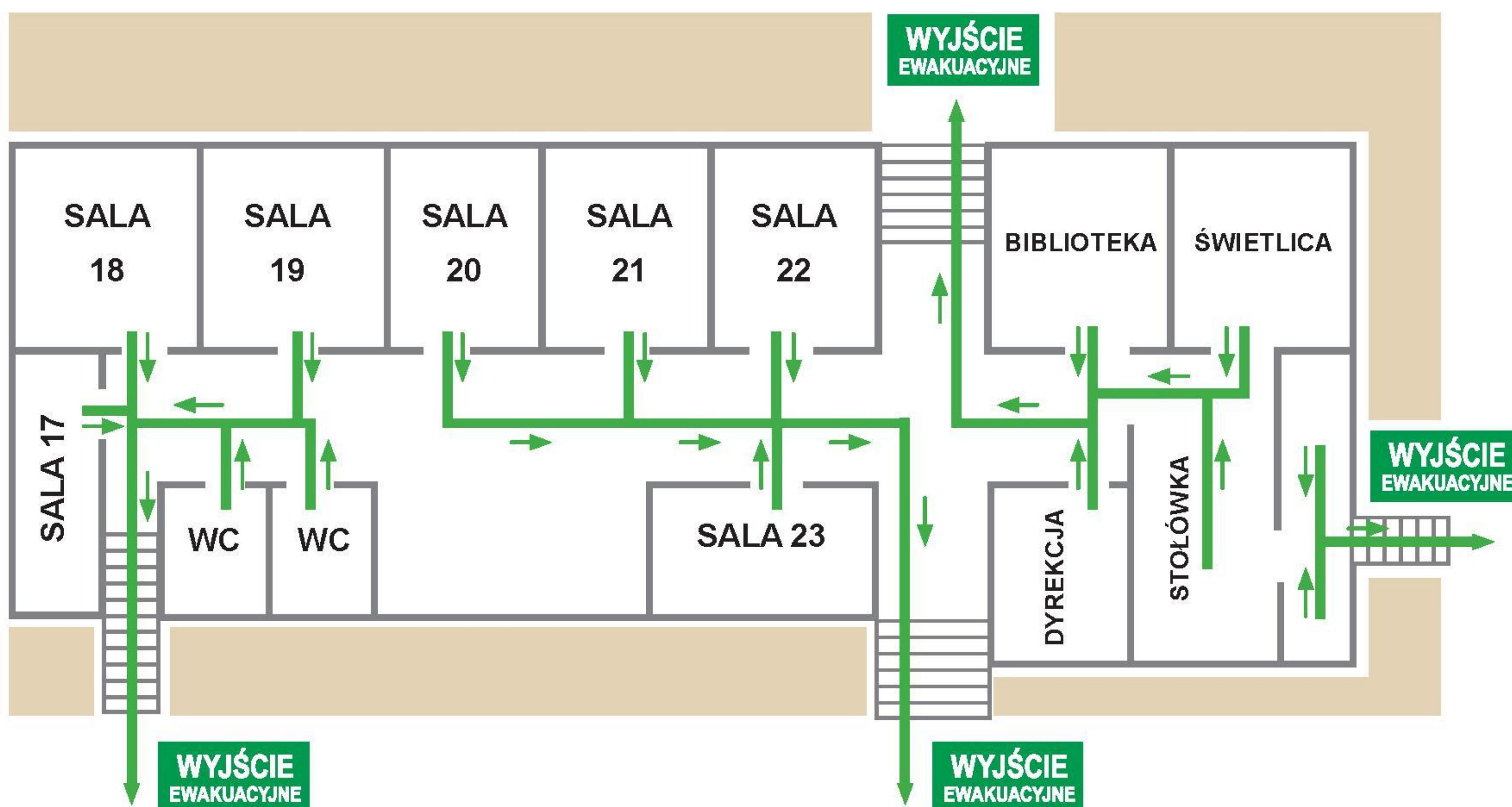

1 Jak myślisz, które znaki mogły zobaczyć dzieci z klasy Adama w czasie próbnego alarmu?

● Otocz pętlą znak oznaczający miejsce zbiórki.

2 Zaznacz na planie drogę ewakuacji dzieci uczących się w sali numer 21.

● Przeczytaj informacje. Obok każdej z nich wpisz P – jeśli to prawda lub F – jeśli to fałsz.

Na tym planie są 3 wyjścia ewakuacyjne.

Droga ewakuacji z biblioteki jest najkrótsza.

Droga ewakuacji z sali numer 20 jest najdłuższa.

Dzieci uczące się w sali numer 18 w czasie ewakuacji muszą dwa razy skręcić w prawo.

Drogi ewakuacji z sal o numerach 22 i 23 są takiej samej długości.

F	P
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

- 3 Narysuj na kartce drogę ewakuacyjną z twojej sali do wyjścia ewakuacyjnego. Użyj w tym celu wybranych oznaczeń.

- Jeśli możesz to policzyć, przy każdej strzałce dopisz liczbę kroków, które trzeba wykonać w danym kierunku.

- 4 Uzupełnij zdania wybranymi czasownikami z ramki tak, żeby się nie powtarzały.

wychodzą • idą • maszerują • podążają • opuszczają • stoją •
czekają • sprawdzają • kontrolują

Trwa próbna ewakuacja szkoły. Dzieci _____ z budynku.

Uczniowie z najstarszych klas _____ już na miejscu zbiórki.

Cierpliwie _____ na przybycie pozostałych osób.

Ich wychowawcy _____, czy wszyscy dotarli na miejsce

zbiórki. Inne dzieci dopiero _____ budynek szkolny.

_____ parami szybkim krokiem.

- Uzupełnij według wzoru.

przedstawia – przedstawiają

czeka – _____

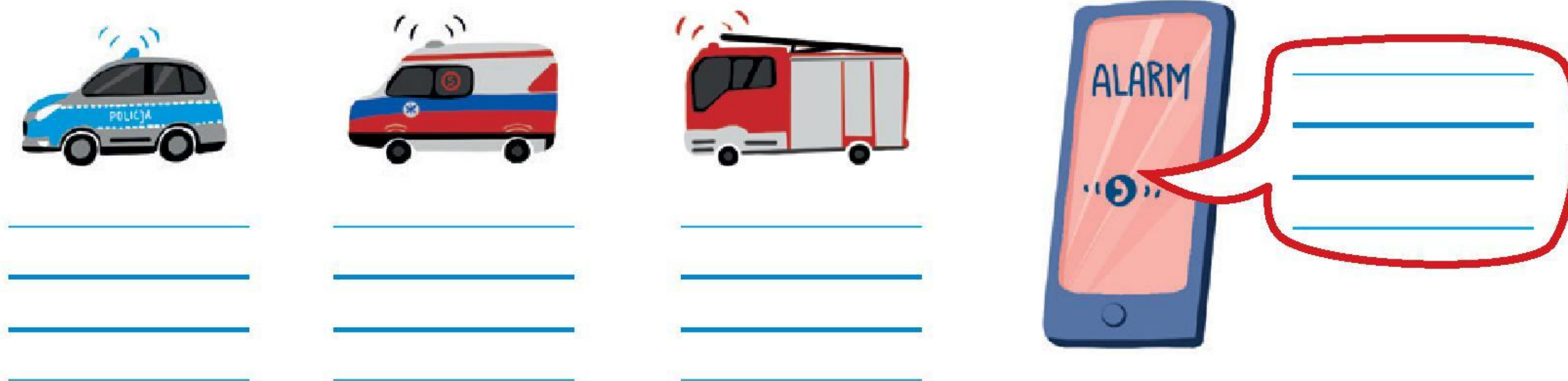
uważa – _____

rysuje – _____

zbiera – _____

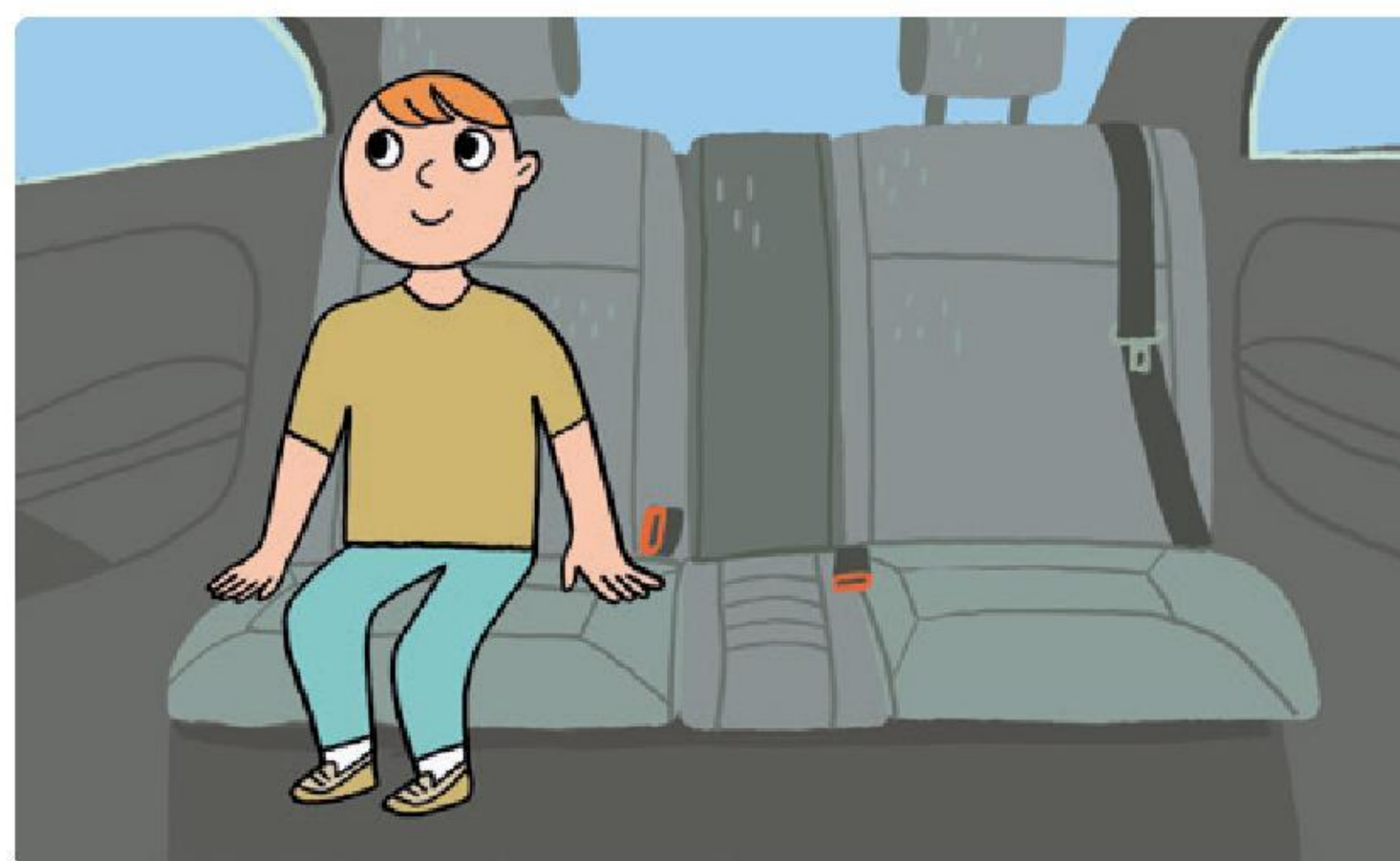
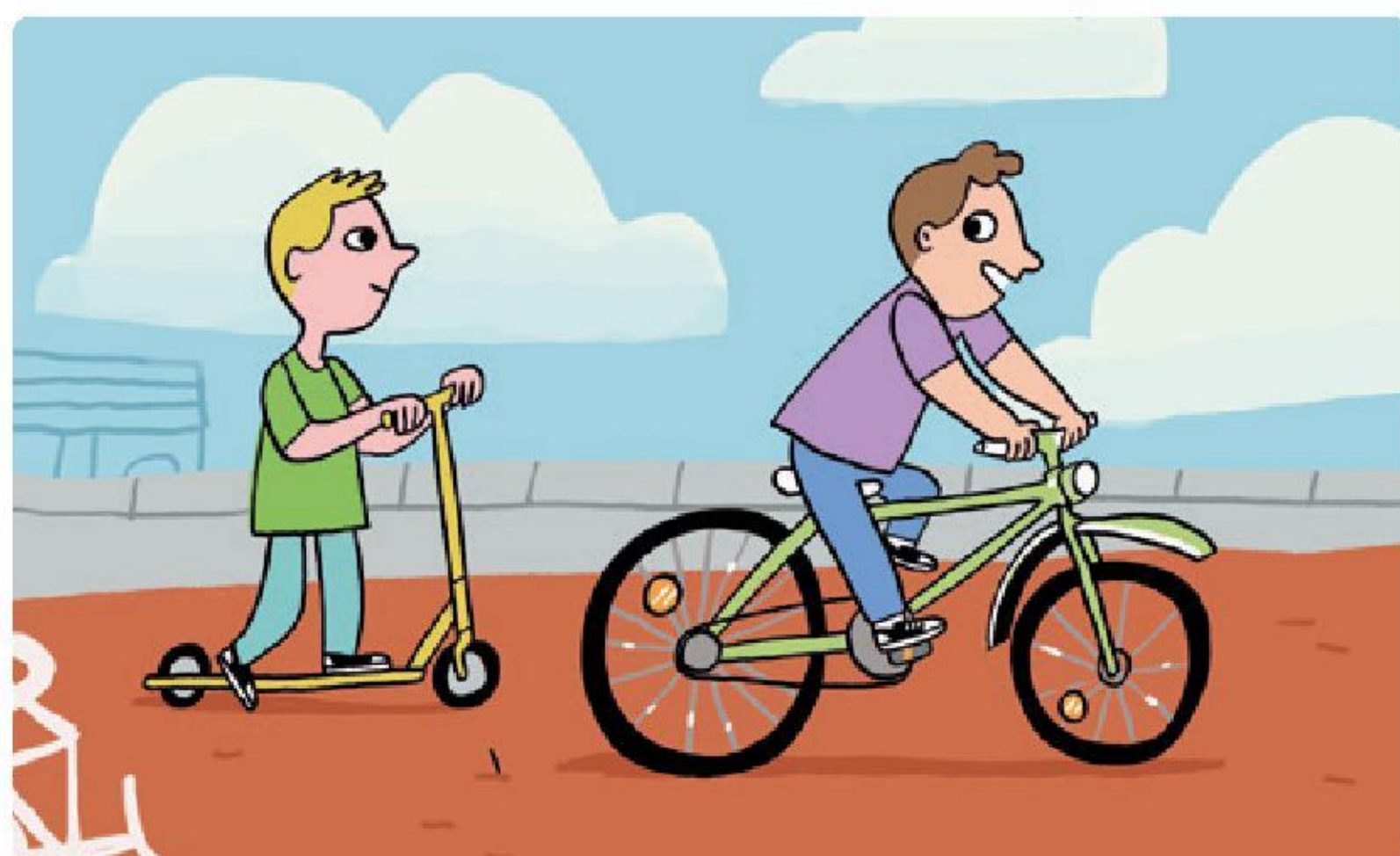
pakuje – _____

1 Dopisz numery alarmowe.

- Podkreśl numer, pod który zadzwonili Grześ i Krzyś, gdy wzywali pomoc.

2 Uzupełnij rysunki tak, żeby przedstawione na nich osoby były bezpieczne.

- Powiedz, kiedy trzeba zakładać ochraniacze na łokcie i kolana.

3 Ułóż i zapisz zdanie z rozsypanki wyrazowej.

dbaj

i

bezpieczeństwo!

o

Zawsze

zdrowie

swoje

- Wymień bezpieczne zabawy, w które można się bawić w szkole na przerwach lub w domu.

- 1 Uzupełnijcie dyplom dla Asi.

DYPLOM

dla _____

za _____

koledzy i koleżanki z klasy

- 2 Na podstawie informacji zapisanych w formie piktogramów, opowiedz o bezpiecznej drodze do szkoły.

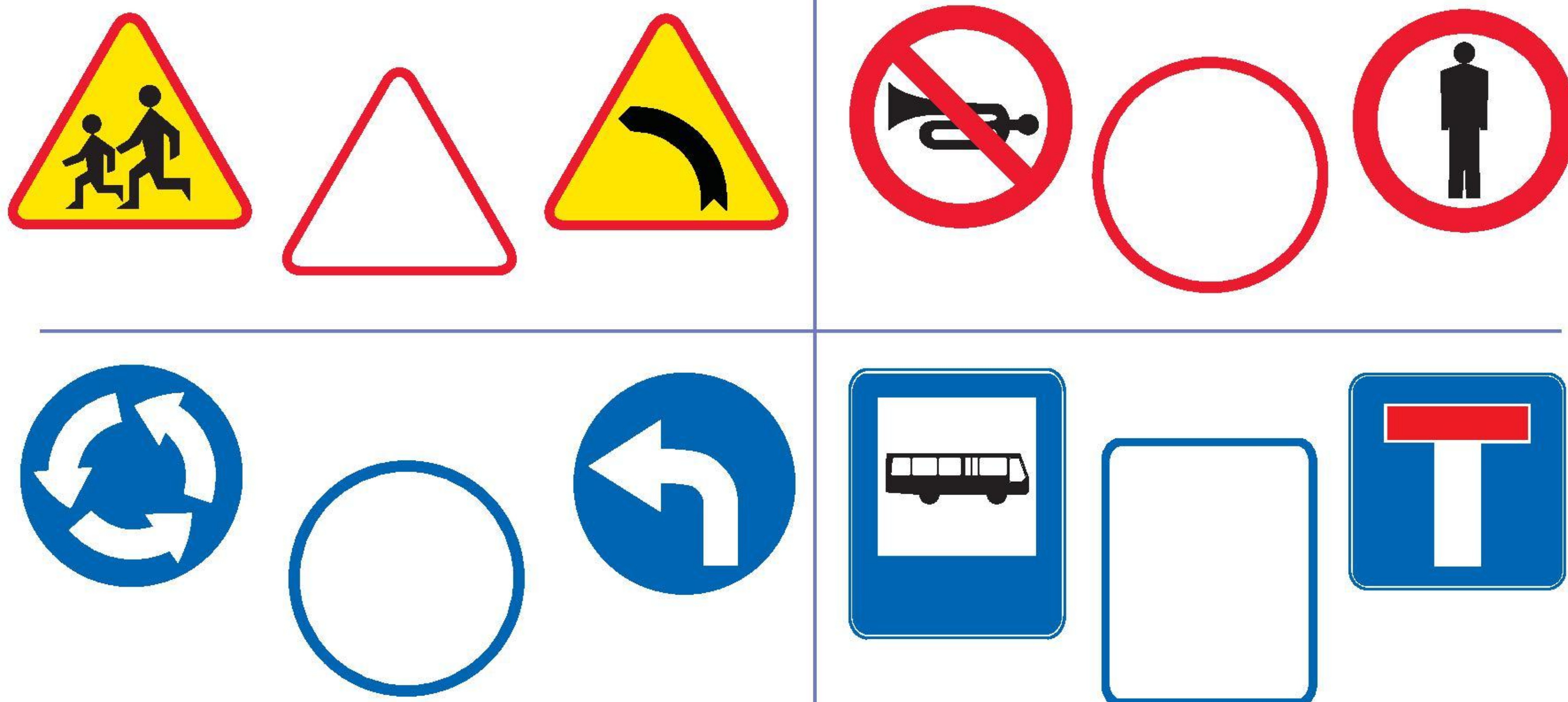
- Ułóż i zapisz hasło zachęcające do noszenia elementów odblaskowych. Możesz skorzystać z wybranej pary rymujących się wyrazów.

kosztują – ratują odblaski – oklaski bezpiecznie – koniecznie

- 3 Podkreśl w każdej parze czasownik odpowiadający na pytanie **co się z nim dzieje?**

biegnie – rośnie rysuje – choruje idzie – boi się

- 1 Dorysuj w każdej grupie pasujący do niej znak drogowy.

- Zaprojektuj znak zakazu poruszania się na hulajnogach elektrycznych i narysuj go na kartce.
- 2 Otocz pętlami znaki informacyjne stawiane w miejscach, w których pieszy ma pierwszeństwo przed pojazdami.

- 3 Dokończ pisanie instrukcji przechodzenia przez jezdnię w miejscu bez sygnalizacji świetlnej.

1. Zatrzymaj się przy skraju jezdni lub chodnika.

2.

3.

4.

5. Jeśli jezdnia jest wolna, przejdź na drugą stronę.

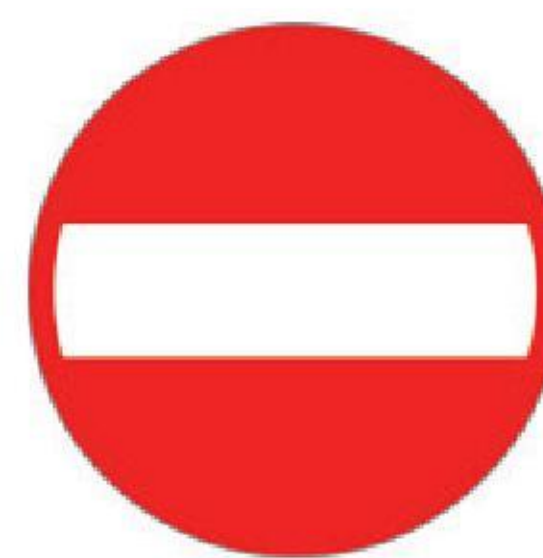
- Przedstawcie w parach te zasady na kartonie w formie piktogramów.

- 4 Przeczytajcie przykładowe pytania, z jakimi Asia mogła się zmierzyć podczas konkursu. Spróbujcie na nie odpowiedzieć. Napiszcie na karteczkach podobne pytania.

W jaki sposób należy przechodzić przez jezdnię w miejscu bez sygnalizacji świetlnej?

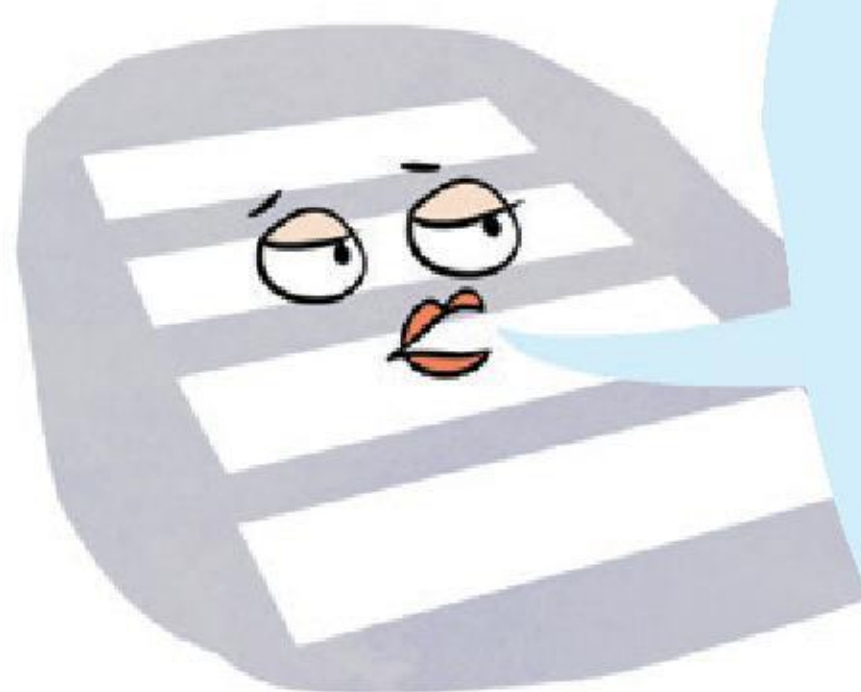
Którą stronę pobocza powinien iść pieszy?

Jaki to znak?

- Zorganizujcie swój klasowy konkurs znajomości przepisów ruchu drogowego. Wykorzystajcie zapisane wcześniej pytania.

- 5 Przeczytaj zdania i przyjrzyj się ilustracji.

– Białe paski? Nuda. Wątpię, czy w ogóle są modne. Ciągłe świecę bielą. Lepiej, gdy będę kolorowa! Gdybym tak wisiała albo barwnie zakwitała, a nie wciąż tylko plackiem leżała. O rany! O nie! Kolory na drodze to zło. Biel to jest to!

- Na podstawie tekstu i ilustracji o marzeniach zebry. Uzupełnij zdania czasownikami według własnych pomysłów.

Na ulicy _____ kwitnąca zebra. Dzieci _____

kwiaty i _____ przez pasy. Bezpieczne do tej

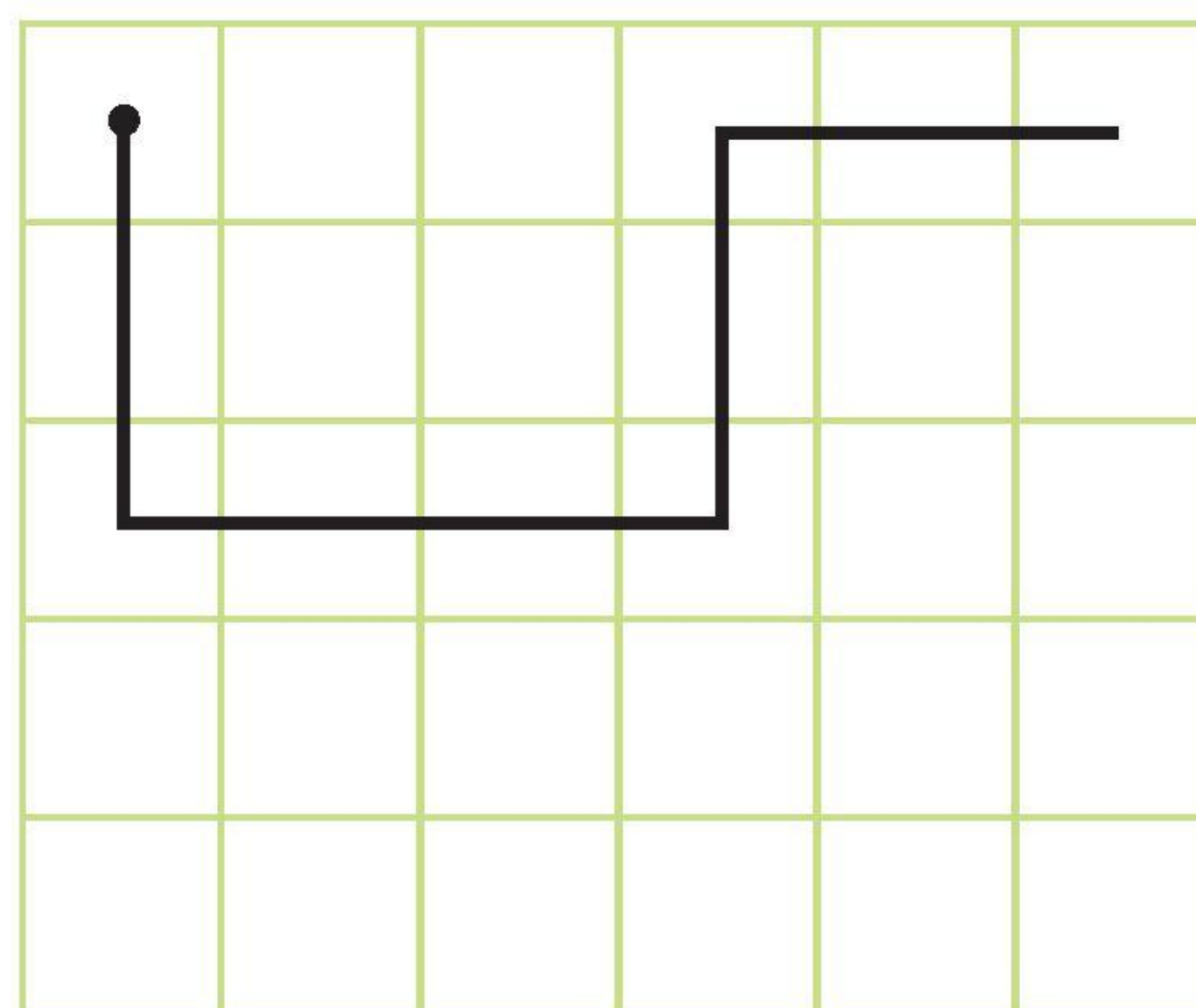
pory przejście dla pieszych _____ bardzo niebezpieczne.

- 1 Na podstawie tekstu „Podróże gwiazdne” uzupełnij informacje w tabeli.

miejsce zamieszkania	Adaś	Subira
kontynent		
kraj		

- Odszukajcie wpisane miejsca na mapie świata lub globusie.
- 2 Porozmawiajcie o tym, jakie pytania chcielibyście zadać Subirze. Zapisz w zeszycie jedno z tych pytań.
- Napisz również to, co powiesz Subirze o sobie.
- 3 Korzystając z szyfru, dokończ kodowanie hasła **Bezpieczni w sieci**.

B	S	K	Z	N	I
E	O	W	C	P	W
Z	P	I	E	K	S
O	R	L	C	E	I
I	W	T	I	C	K

- Uzupełnij zdania na temat zasad korzystania z internetu.

Nie spotykaj się z osobami poznanymi w _____.

Gdy osoba poznana w internecie zaproponuje ci spotkanie,
poinformuj o tym _____ lub _____.

Nie podawaj swoich danych osobowych, takich jak:

_____.

4 Przeczytaj e-mail napisany przez Adama i odpowiedz na pytania.

Od: Adam Nowak adasnowak@wr.pl

Do: Alicja Bolewska alabolewska@ftr.pl

Temat: Powitanie jesieni

Dnia 20 września 2022 17:25 **Adam Nowak** napisał:

Śliwkowe przyjęcie to bardzo dobry pomysł. Mama powiedziała, że może się odbyć na naszej działce i że przewiezie tam śliwki. Zaproponowała, że zrobimy też ognisko i będziemy piekli ziemniaki. Pani się zgodziła.
Będzie super!
Adam

Dnia 20 września 2022 16:00 **Alicja Bolewska** napisała:

Cześć,
W pierwszy dzień jesieni możemy zrobić śliwkowe przyjęcie. Dziadek przywiezie owoce do szkoły. Wystarczy je umyć i poczęstunek gotowy. Są naprawdę pyszne. Pani powiedziała, że liczy na nasze pomysły. Na pewno się nie zawiedzie.
Ala

Do kogo Adam napisał e-mail?

W jaki sposób dzieci planowały przywitać jesień?

● Porozmawiajcie o tym, jakie elementy powinny się znaleźć w e-mailu.

- 1 Połącz strzałkami kartki zgodnie z kolejnością wydarzeń w legendzie z podręcznika.

Dawno, dawno temu,
na Pomorzu panował
wielki głód.

Wracając z pełnym
worem, spotkał
biedną wdowę.

Po tych słowach
chleb zamienił się
w kamienie.

Kobieta poprosiła
go o chleb dla
głodnych dzieci.

Wtedy mężczyzna
zrozumiał swój błąd.

Dzieci biednej
wdowy ciągle
były głodne.

Sąsiad skłamał,
że niesie kamienie.

Bogaty gospodarz
pojechał po chleb
na targ do Oliwy.

Od tej pory
dzielił się jedzeniem
z wdową i innymi
ubogimi.

- Pokoloruj na zielono kartkę ze wstępem, na niebiesko – z zakończeniem, a na czerwono – ze zdaniem mówiącym o tym, co wpłynęło na zmianę zachowania gospodarza.

- 2 Dobierz i wklej pasujący fragment każdego zdania i połącz obie części zdań odpowiednim wyrazem.

W polskiej tradycji
chleb cieszył się

Jest symbolem pożywienia

Nie zawsze ludzi
było stać na chleb,

Niektórzy całowali bochenek

- 1 Uzupełnij zdania o pracy rolnika wyrazami podanymi w ramce. Skorzystaj z odpowiedzi na zdjęciach. Wyrazów użyj w odpowiedniej formie.

pług • kombajn • siewnik • brona

_____ orze ziemię,
_____ żeby nie była twarda.

_____ spulchnia
_____ glebę.

_____ rozsiewa
_____ ziarno.

_____ ścina zboże
_____ i oddziela ziarno od kłosów.

- 2 Ponumeruj wyrazy zgodnie z ich kolejnością alfabetyczną.

☐ kapusta ☐ buraki ☐ ziemniaki ☐ cebula
☐ marchew ☐ pietruszka ☐ seler

- 3 W każdym rzędzie otocz pętlą wyraz, który nie jest napisany w kolejności alfabetycznej.

biegnę piszę znam rozwiązuję skaczę

godność mądrość radość kolejność samotność

dobrą kolorową alfabetyczną nową tekturową

komputerów przecinków wyrazów słów utworów

- Z zaznaczonych wyrazów ułóż i zapisz zdanie.

- 4 Ułóż w kolejności alfabetycznej listę uczniów klasy trzeciej.

O kolejności na liście decydują nazwiska, a nie imiona.

Karol Grabek Ewa Milik Julia Bednarska Wiktor Dębski

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

- Dopisz do listy kolejne przykłady.

5. _____

6. _____

- 5 Napisz w zeszycie nazwisko i imię dziecka, które jest lub mogłoby być na liście przed twoim oraz po twoim nazwisku i imieniu.

- 6 Wpisz wyraz pasujący do pozostałych, tak żeby zachować kolejność alfabetyczną.

brzoskwinia, _____, morela, porzeczka

kucharz, lekarz, _____, piekarz

kompot, mleko, _____, woda

- 1 Wypisz z rymowanki w podręczniku rzeczowniki zakończone na **u** i dopisz do nich inną formę według wzoru.

bochen**u** – bochenek

- 2 Do podanych czasowników dopisz **u** na początku, tak żeby powstały nowe wyrazy.

smażył – **u**smażył

formował – _____

tarł – _____

gotował – _____

kroił – _____

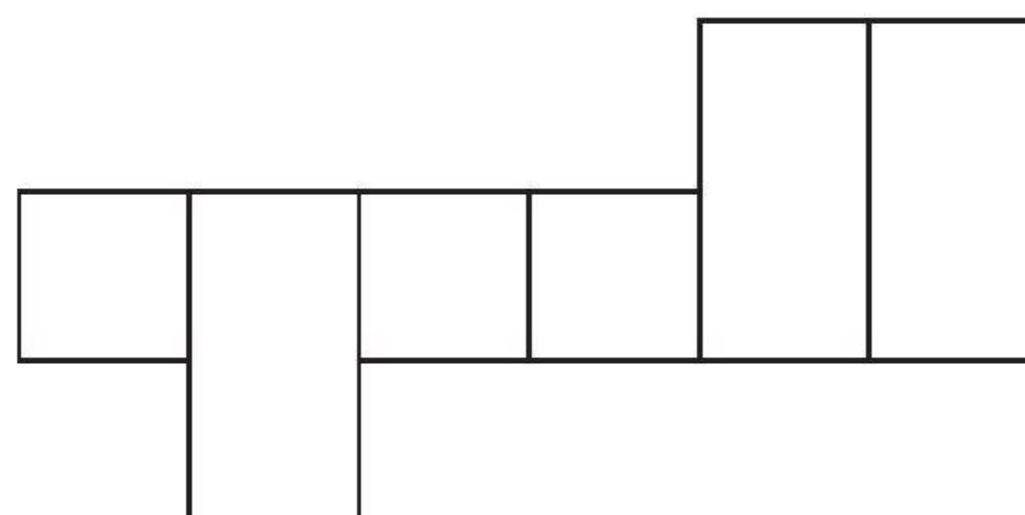
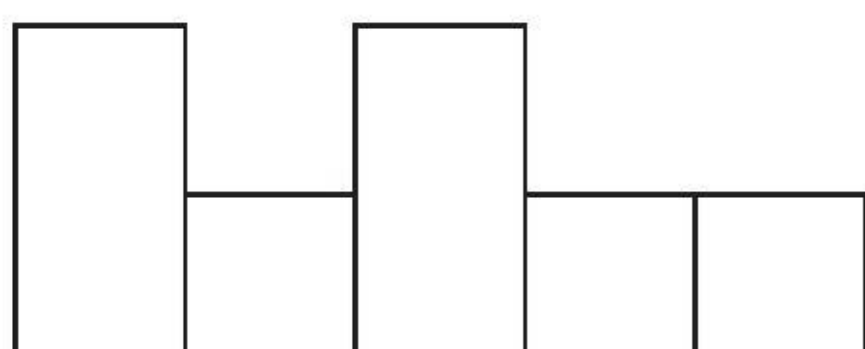
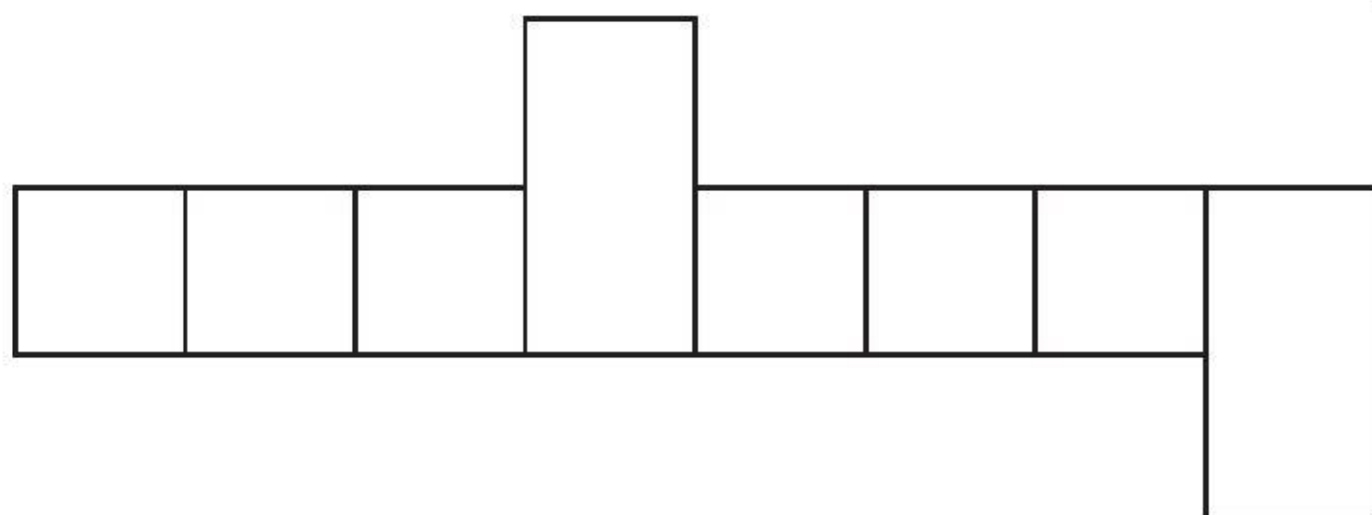
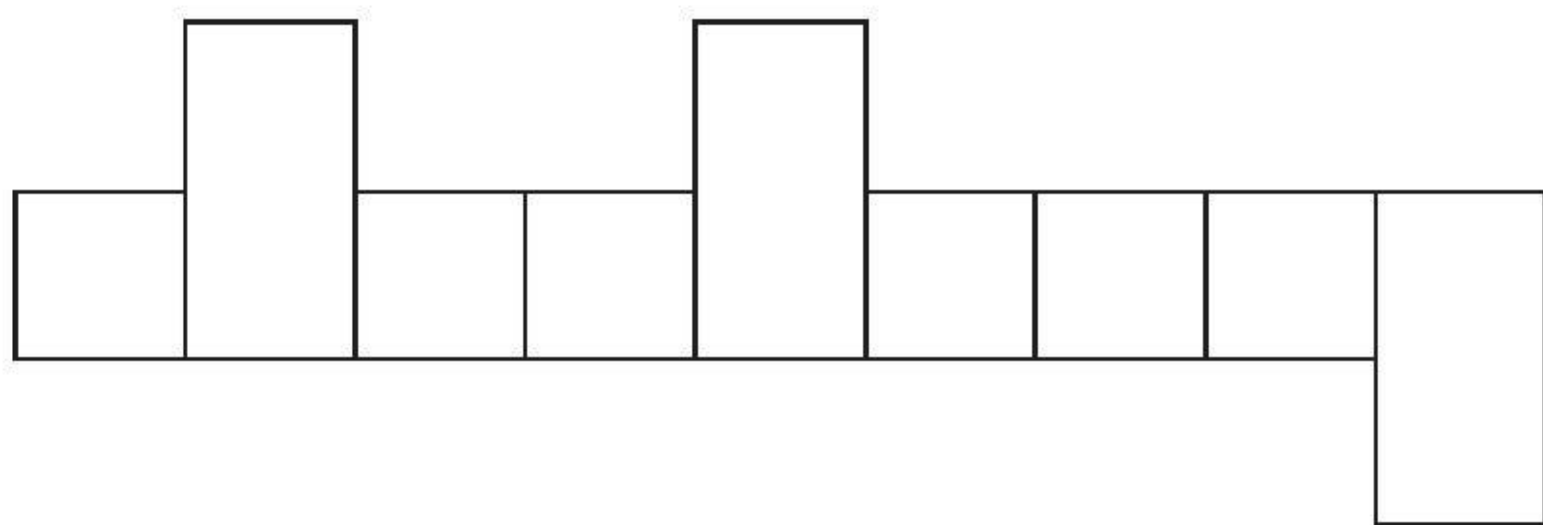
piekł – _____

mył – _____

- 3 Podkreśl w rymowance wyrazy z **u**.

Urban upiekł tort na urodziny
dla swojej ukochanej dziewczyny.

- Wpisz podkreślone wyrazy w odpowiednich miejscach.

- 4 Uzupełnij zdania wyrazami z ramki. Wpisz je w odpowiedniej formie.

rycerz • pole • rower • świt • turniej • dom

Ewelina czyta bajkę o _____, który walczył na _____.

Rolnik od _____ do nocy pracował na _____.

Franek poszedł do _____ po pompkę do _____.

- 5 Ułóż zdania z podanych wyrazów. Zapisz je. Podkreśl **u** w wyrazach.

uczennice

układają

uczniowie

i

układanki

o

upuścił

na

ufolog

ufoludkach

ulotki

ulicy

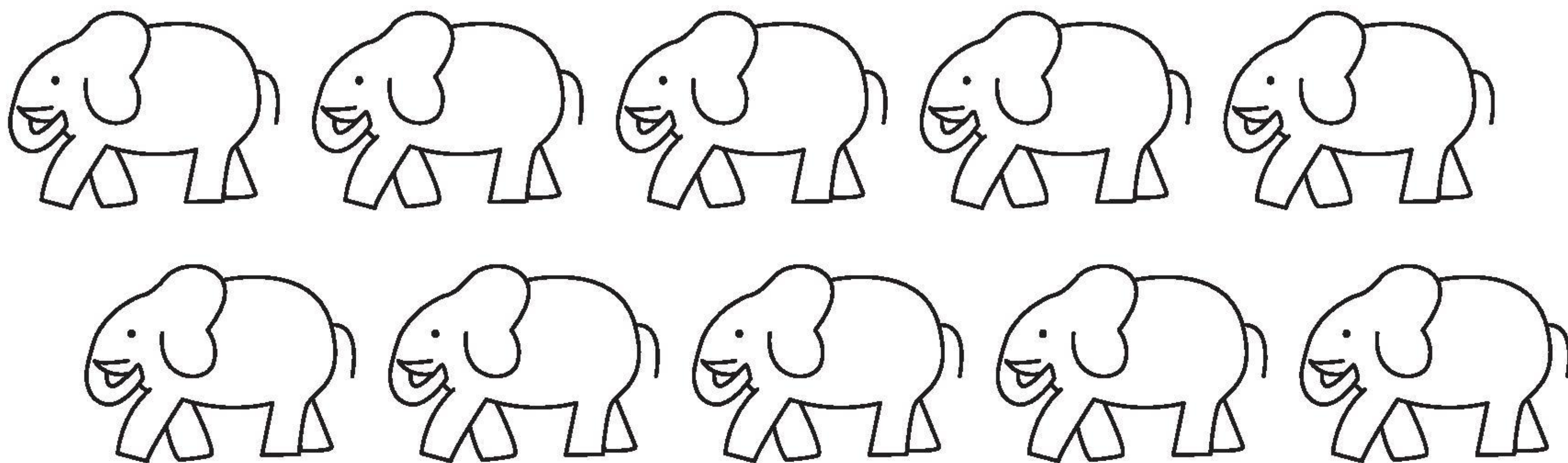
- 6 Przeczytaj rymowankę. Naucz się jej na pamięć. Zastój ją i napisz z pamięci w zeszycie.

Uczona wrona usiadła na trzepaku
i ułożyła wiersz o ziarnku rzepaku.

- Odsłoń rymowankę i sprawdź, czy jest zapisana bez błędów. Błędnie napisane wyrazy napisz poprawnie.

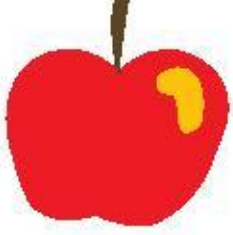

- 1 Pokoloruj tyle słoni, ile waży jedzenie, które marnuje się w każdej sekundzie.

- Napisz, jakie jedzenie marnuje się w szkolnych stołówkach.

- 2 Wpisz przy zdaniach właściwe informacje.

Do wyprodukowania jednego potrzeba

 wody.

Do wyprodukowania jednego potrzeba

 wody.

- 3 Jak można zapobiec marnowaniu jedzenia? Zapisz kilka przykładów.

1 Przeczytaj tekst i pokoloruj właściwe zakończenie zdań.

Dożynki to ludowe święto organizowane na zakończenie żniw i prac na polu. Uroczystość zaczyna się od wniesienia wieńców dożynkowych wykonanych między innymi ze zbóż, owoców, warzyw, kwiatów, kolorowych wstążek. Wieńce mają kształt koła, korony, wiązanek, koszyka lub zwierzęcia. W czasie dożynek można próbować różnych potraw, tańczyć, oglądać występy zespołów ludowych lub wystawę sprzętu rolniczego.

Dożynki są organizowane:

po rozpoczęciu żniw.

po zakończeniu żniw.

Uroczystość zaczyna się od:

wniesienia wieńców.

poczęstunku.

Wieńce mają kształt:

koła, korony, kosza, roweru.

koła, korony, kosza, wiązanek.

2 Doklej pod rzeczownikami pasujące czasowniki.

gospodyni

artyści

zboże

rolnicy

● Ułóż dłuższe zdania z dwoma wybranymi parami wyrazów.

3 Przyjrzyj się wieńcom dożynkowym. Napisz kilka zdań o tym, który najbardziej ci się podoba.

Podoba mi się wieniec _____

4 Uzupełnij wyrazy literami **ó** lub **u**.

____rszula ____łożyła kwiaty w wiklinowym kosz____. Jest w nim
kilka astr____w, rumiank____w, chabr____w i dużo kłos____w żyta.
Zadowolona postawiła kosz na środk____stoł____.
– Teraz masz sw____j mały ogr____d w dom____ –
z ____śmiechem m____wi mama.

● Uzupełnij tabelę, wpisując po trzy przykłady wyrazów.

ó wymienne	-ów na końcu wyrazu	u na początku wyrazu	u na końcu wyrazu

- 1 Przekreśl w zdaniach informacje niezgodne z treścią opowiadania z podręcznika.

Po lewej stronie na wzgórzu stała szkoła, zamknięta, bo lekcje dawno już się skończyły. Trochę bliżej widać było aptekę, pocztę, stację benzynową, sklep pani Malczykowej, supermarket i niebieski budynek biblioteki. W oddali, na skraju lasu rozciągało się małe jezioro, ale o tej porze roku nikt nie odwiedzał ani plaży, ani zupełnie pustej kawiarni.

- 2 Na podstawie opowiadania z podręcznika i własnych wyobrażeń napisz, jakie są zalety i wady mieszkania w małej, letniskowej miejscowości.

zalety

wady

- 3 Połącz wyrazy o podobnym znaczeniu.

tajemnicze

wyjątkowe

zaczarowane

smutne

ponure

niezwykłe

niepowtarzalne

przygnębiające

ciekawe

fascynujące

magiczne

interesujące

- Przepisz zdania, zastępując powtarzające się wyrazy wyrazami o podobnym znaczeniu.

Nasza ulica jest niezwykła. Mieszkają tu niezwykli ludzie. Mają niezwykłe zawody. Latem są tu niezwykłe spotkania.

1 Uzupełnij informacje o miejscach, o których opowiedział Raban.

Nazwa: _____

Główna atrakcja: _____

Nazwa: _____

Główna atrakcja: _____

Nazwa: _____

Główna atrakcja: _____

Nazwa: _____

Główna atrakcja: _____

Nazwa: _____

Główna atrakcja: _____

Nazwa: _____

Główna atrakcja: _____

2 Podkreśl dwa najważniejsze wyrazy w zdaniu.

Podczas wakacji Raban zwiedzał ciekawe miejsca w okolicy.

- Zaznacz pytania, na które w podanym zdaniu nie ma odpowiedzi.

Co Raban robił w czasie wakacji?

Które miejsca podobały się Rabanowi najbardziej?

Kiedy Raban zwiedzał różne miejsca w swojej okolicy?

Kto zwiedzał Polskę razem z Rabanem?

- 3 Wpisz w puste pola wyrazy, z którymi kojarzą się podane wyrażenia.

steruje samolotem → ← do przełączania kanałów

do otwierania drzwi → ← lecą w nim ptaki

egzotyczny owoc → ← kolor ciemnoniebieski

- 4 Wpisz rzeczowniki z ramki w odpowiednim miejscu tabeli. W każdej kolumnie dopisz jeden swój przykład.

mapa • zabytek • zdjęcie

rodzaj męski ten	rodzaj żeński ta	rodzaj nijaki to

- 5 Odszukaj rzeczowniki. Na jakie trzy grupy można je podzielić? Pokoloruj wyrazy w każdej grupie rzeczowników innym kolorem.

- Odczytaj z kolorowanki i wpisz nazwę miasta.

W czasie wakacji na Mazurach Marta zwiedziła _____.

- 1 Wklej pytania, na które odpowiedziami są podane zdania.

Akcja legendy rozgrywa się w Poznaniu.

W mieście miało się odbyć uroczyste uruchomienie zegara.

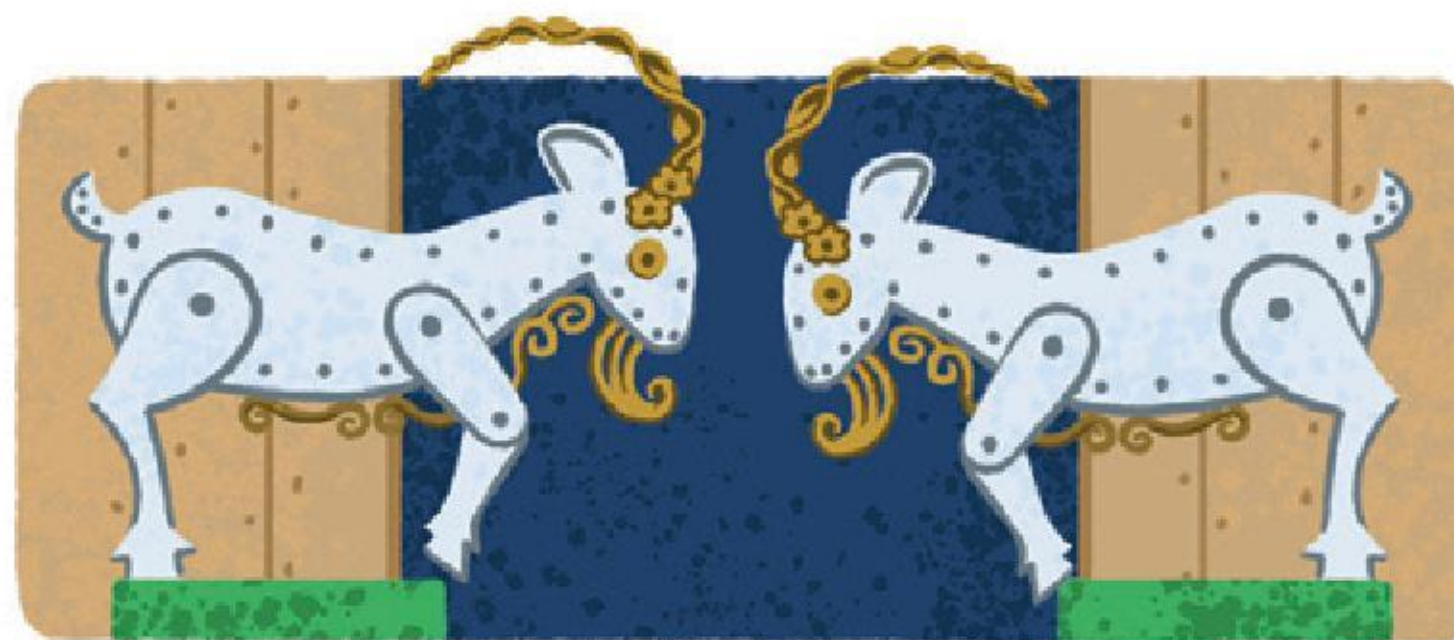
Kucharz chciał przyrządzić pieczeń.

Kuchcik przyprowadził dwa koziołki, bo spalił mięso.

Koziołki uciekły na wieżę ratusza i trykały się różkami.

Poznaniacy umieścili na wieży dwa metalowe koziołki.

- 2 Uzupełnij zdania wybranymi wyrazami w odpowiedniej formie.

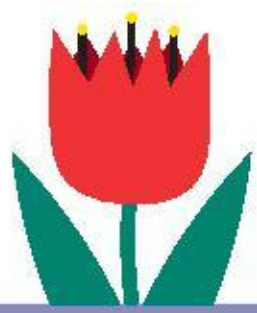
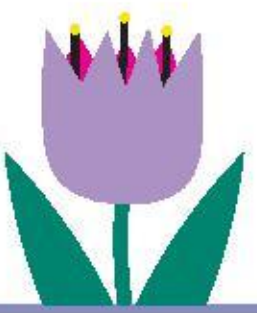
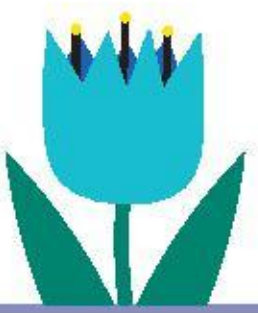
ratuszowy • wesoły • biały • złoty • wysoki • brązowy • zabawny

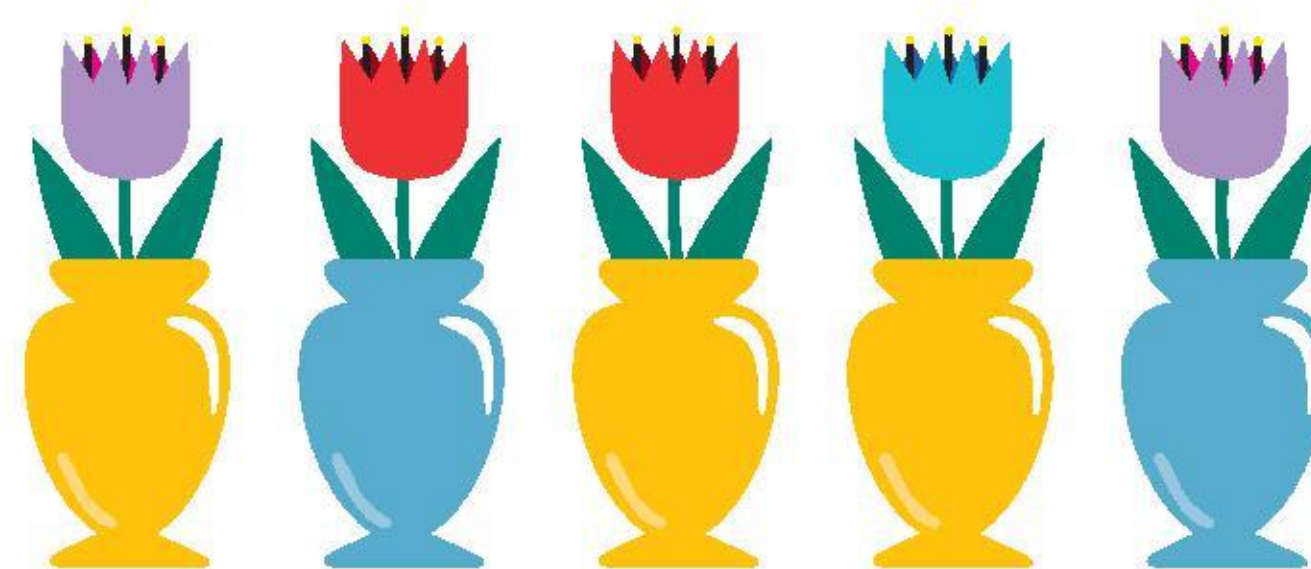
Na _____ wieży w Poznaniu można zobaczyć dwa koziołki.

Są całe _____, tylko rogi i bródki mają _____.

Koziołki podobają się poznaniakom i turystom, bo są _____.

3 Odszyfruj wyrazy i dokończ zdanie.

			
	R	P	E
	Y	K	T

i

Poznaniacy nadali koziołkom imiona: _____ i _____.

4 Rozwiń zdania, dodając rzeczowniki i przymiotniki.

kucharz gotuje

przymiotnik

rzeczownik

kozyłki uciekły na

przymiotnik

przymiotnik

rzeczownik

turyści oglądali

przymiotnik

przymiotnik

rzeczownik

5 Wyjaśnijcie wspólnie, co znaczą podane powiedzenia. Połącz powiedzenia, które mają podobne znaczenie.

Lepszy rydz niż nic.

Na bezrybiu i rak ryba.

Nie mów hop, póki
nie przeskoczysz.

Lepszy wróbel w garści
niż gołąb na dachu.

Nie chwal dnia przed
zachodem słońca.

- 1 Oto pierwsze zadanie do projektu „Ojczyzna na wyciągnięcie ręki” wykonane przez Roberta, Kasię i Ludwika. Przeczytaj uważnie wszystkie informacje.

CZĘSTOCHOWA!

TO NASZA MAŁA OJCZYZNA!

Mieszkam w Częstochowie od urodzenia. Moi rodzice mieszkali kiedyś w Łodzi.

Lubię w Częstochowie zabytki, Muzeum Zapalek, Park Miniatur.

Mieszkam tu od pięciu lat. Nie chciałbym mieszkać w innym miejscu.

Z Częstochowy jest blisko na szlaki turystyczne, a ja lubię wycieczki i wspinaczkę.

Moja rodzina mieszka w Częstochowie od trzech pokoleń – tu mieszkali już moi dziadkowie i rodzice.

W Częstochowie każde miejsce jest związane z historią mojej rodziny.

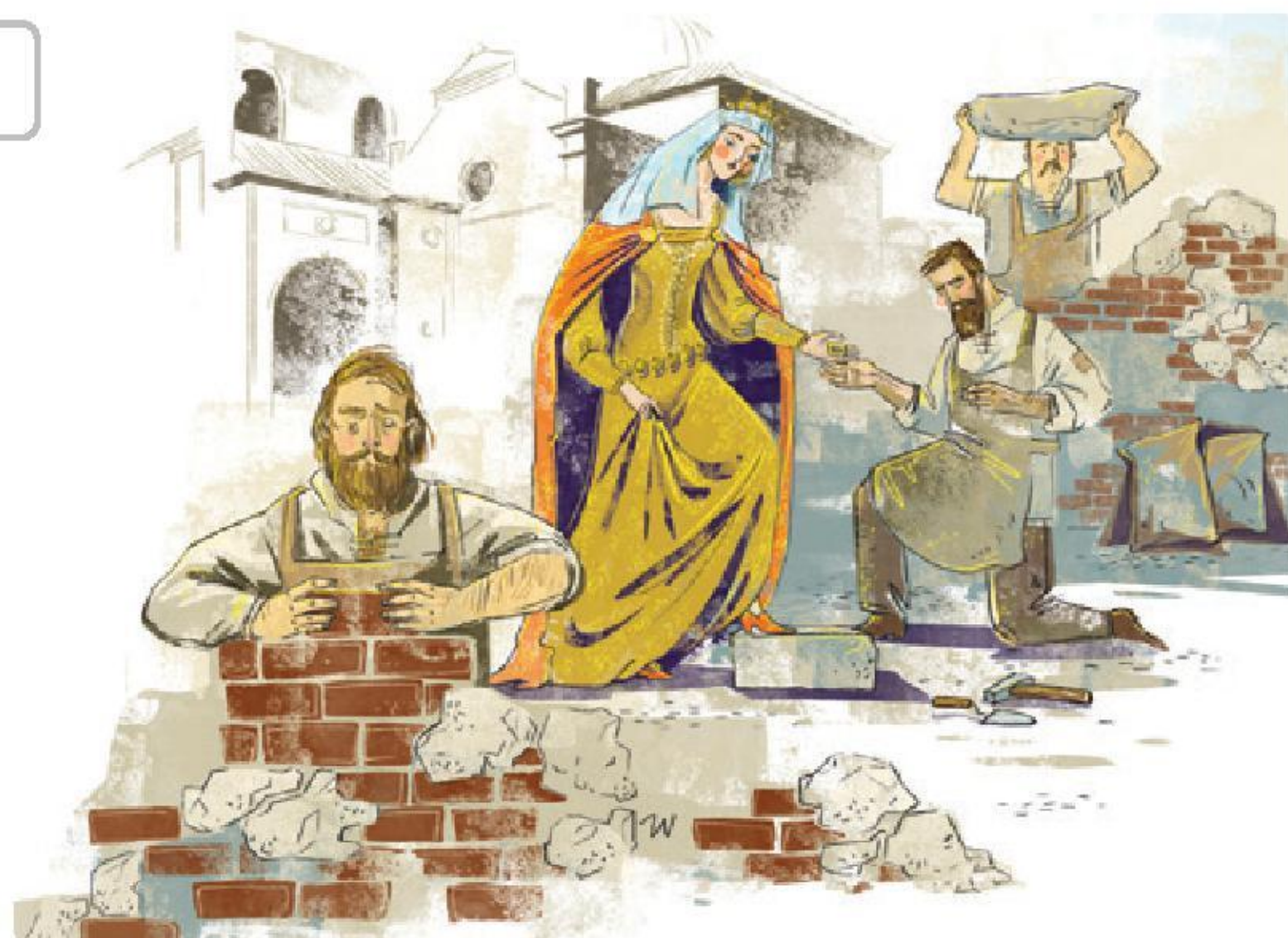
Najbardziej znane miejsce w Częstochowie to klasztor na Jasnej Górze, cel licznych pielgrzymek. Klasztor jest cennym zabytkiem i jest sławny ze względu na obronę Jasnej Góry przed Szwedami kilkaset lat temu.

- Powiedz, czego można się dowiedzieć z tej strony o miejscowości, w której mieszkają dzieci.

- 1 Tytuły legend podane w ramce zawierają błędy. Poprawne tytuły napisz pod odpowiednimi ilustracjami.

Ręka Królowej Jadwigi • O warszawskich koziołkach •
Bursztynowa królowa • Legenda o Smoku Stugłowym •
Jak kamień w bochen chleba się zamienił •
Legenda o Warsie i Wawie • Legenda o dwóch braciach

1

2

3

4

5

6

7

2 Bohater której legendy mógł wypowiedzieć te słowa? Wpisz odpowiedni numer.

- ☐ Ty także nie jesteś mi obojętny, ale tak bardzo się różnimy: ja jestem syreną, ty człowiekiem.
- ☐ Przemienię cię w ziele o liściach i kwiatach błękitnych jak twoja koszula.
- ☐ Królu, mam plan, jak pokonać smoka!
- ☐ Koziołki? Trudno, lepszy rydz, niż nic.
- ☐ Nie mam chleba, kobieto. Niosę wielki kamień.
- ☐ Tu zostajemy! Orzeł wskazał nam to miejsce!
- ☐ Weź tę złotą klamrę i kup co potrzeba chorej żonie i dzieciom.

● Która z poznanych legend podoba ci się najbardziej? Dlaczego? Odpowiedz w zeszycie.

- 1 Do której ze szkół chodzą dzieci? Pod każdą wypowiedzią dziecka wklej nazwę szkoły.

Lubię podczas zajęć
szkolnych czytać książkę,
siedząc na drzewie.

Zajęcia w mojej szkole
odbywają się w ogromnej
chacie z bambusa i słomy.

Dachy budynków mojej
szkoły wyglądają jak
wielkie dziurawe liście.

W mojej szkole najbardziej
lubię to, że możemy
się brudzić.

- 2 Napisz, która ze szkół zaprezentowanych w podręczniku wydaje ci się najbardziej interesująca. Wyjaśnij dlaczego.

- 3 Jakie nazwiska i imiona mogą nosić dzieci, jeśli zostały one zapisane w kolejności alfabetycznej? Dopisz brakujące litery.

___olecki ___arek

___arowska ___la

___alinowska ___osia

___urek ___arcel

- Wypowiedzcie swoje nazwiska bez pierwszej głoski. Kto z was znalazłby się na ostatnim miejscu na liście w dzienniku szkolnym?

- 4 Przeczytaj dialog, czyli rozmowę, dzieci. Zaznacz zielonym kolorem myślniki (małe kreseczki) przy wypowiedziach chłopca, a żółtym – przy wypowiedziach dziewczynki.

- Zielona szkoła! Nie mogę się doczekać – cieszył się Eryk.
- Mam nowe farby – odpowiedziała Maja. – Mogę ci pożyczyć.
- Po co mi twoje farby? – zdziwił się chłopiec.
- Będiesz mógł sobie pomalować szkołę – odparła siostra.

- Wstaw brakujące myślniki i dopisz wyrazy. Możesz skorzystać z podanych podpowiedzi.

wyjaśnił • zapytała • odrzekł • powiedział • odburknął • poprosiła

Zielona szkoła to wyjazd do innego miejsca. Tam będziemy się uczyć i odpoczywać na świeżym powietrzu _____ Eryk.

Czy mogę z tobą pojechać? _____ dziewczynka.

No, tylko mi tego brakowało. To niemożliwe, ale coś ci tam kupię

_____ Eryk.

Kup mi żółwia! _____ uradowana siostra.

- 5 Przeczytaj pytania i podkreśl wyrazy, które opisują twoją salę lekcyjną. Odpowiedz na ostatnie pytanie..

Gdzie się znajduje twoja sala lekcyjna?

na parterze, na piętrze, w oddzielnym pawilonie

Jaka jest?

duża, mała, średniej wielkości, kolorowa, jasna

Jak jest wyposażona? Co się w niej znajduje?

tablica, ławki, biurko, laptop, komputer, szafki, pomoce szkolne

Dlaczego podoba ci się lub nie podoba twoja sala lekcyjna?

- Ułóż zdania opisujące twoją salę lekcyjną i zapisz je w zeszycie.

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i otocz pętlą właściwą instrukcję wykonania laurki.

Najpierw wytnij z kolorowego papieru odrysowaną dłoń oraz elementy, z których ułożysz kwiaty. **Potem** naklejaj na karton: dłoń, kwiaty, liście i łodyżki. **Później** przyklej kolorowe kółka w środku kwiatów. **Na koniec** zagnij palce i laurka gotowa.

Najpierw wytnij z kolorowego papieru odrysowaną dłoń oraz elementy, z których ułożysz kwiaty. **Następnie** naklejaj na karton: część dłoni, łodyżki, liście i kwiaty. **Później** przyklej kolorowe kółka w środku kwiatów. **Na koniec** zagnij palce i laurka gotowa.

- Uzupełnij zdanie wyrazami określającymi kolejność wykonywania kwiatka.

_____ wytnij 6 jednakowych serduszek. _____ złoż je na pół. _____ ułóż je dookoła koła i sprawdź, czy się równo rozkładają. _____ przyklej serduszką do kartonu.

- 2 Wymyśl niezwykle przybory szkolne, które mogłyby ułatwić ci pracę. Narysuj jeden z nich i ułóż zdanie o jego niecodziennych właściwościach.

-

This image shows a full page of blank handwriting practice paper. It features multiple sets of horizontal blue lines spaced evenly down the page. Each set typically consists of three lines: two solid outer lines and one lighter middle line, providing a guide for letter height and placement. The background is plain white, and there are no margins or additional markings.

-
- Five red books with yellow spines are arranged in a row. Each book has a label on its spine: 'A-E', 'F-J', 'K-N', 'O-T', and 'U-Z'. The books are standing upright on a light-colored surface against a light pink background.

- [illegible]

4 Uzupełnij nazwy szkół.

Szkola Podstawowa
Stefana Batorego w Lesznie

zkoła odstawowa nr 5
w Chojnicach

- Zaznacz kolorem wielką literę w nazwach miejscowości.

5 Przeczytaj zdania i zaznacz właściwe logo szkoły.

W logo mojej szkoły jest nazwa miasta i książka. Na jej tytułowej stronie są umieszczone dwie litery oznaczające szkołę podstawową, a pod nimi numer. Logo ma niebieskie tło, takie jak godło naszego miasta.

- Narysuj w zeszycie logo waszej szkoły lub klasy.

6 Wklej pytania pasujące do cech, którymi powinien się odznaczać każdy patron.

znany
patron → ceniony
szanowany

znana
patronka → ceniona
szanowana

- Uzupełnij tabelkę.

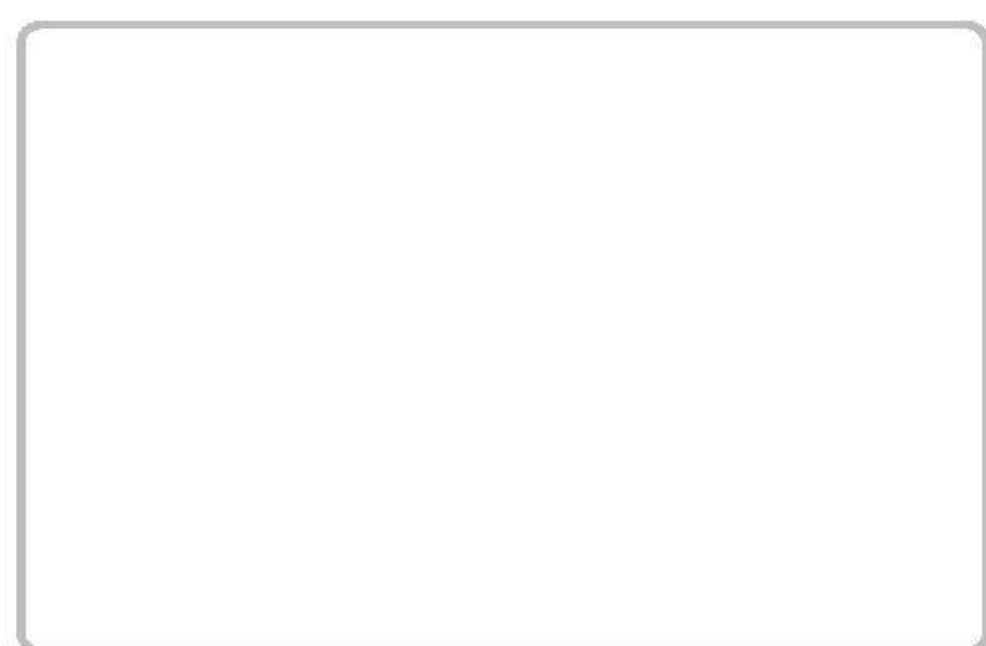
uczeń jaki?	uczennica jaka?	dziecko jakie?
miły		miłe
	koleżeńska	koleżeńskie
pilny		
		spokojne
	wesoła	

- 1 Napisz rady dla Wojtka z opowiadania „O królu, co miał dwa kominy”, jak należy odrabiać prace domowe.

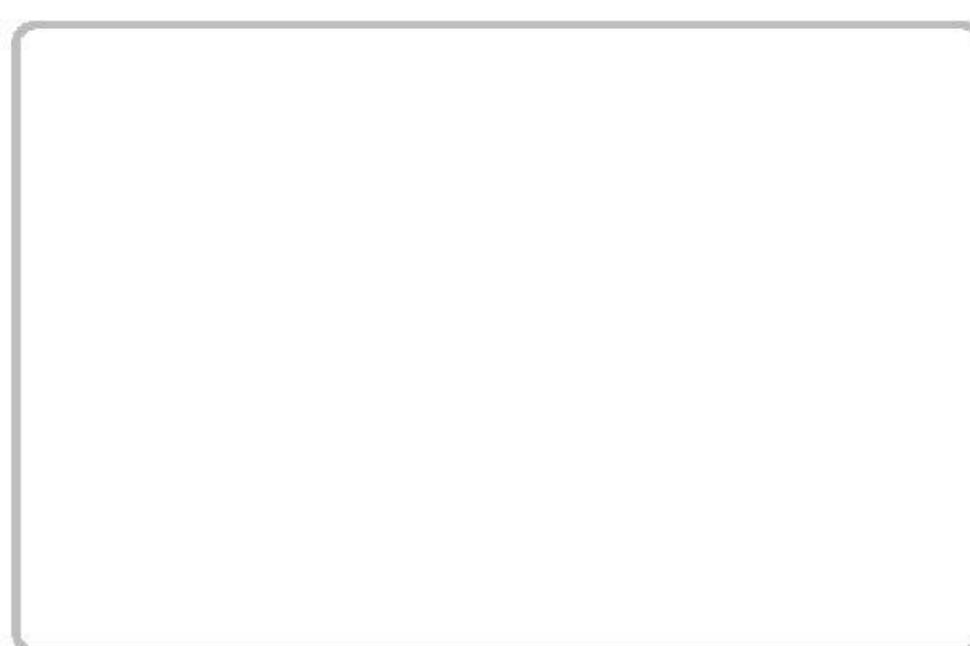
- Zaznacz piktogramy prac, które lubisz wykonywać w domu.

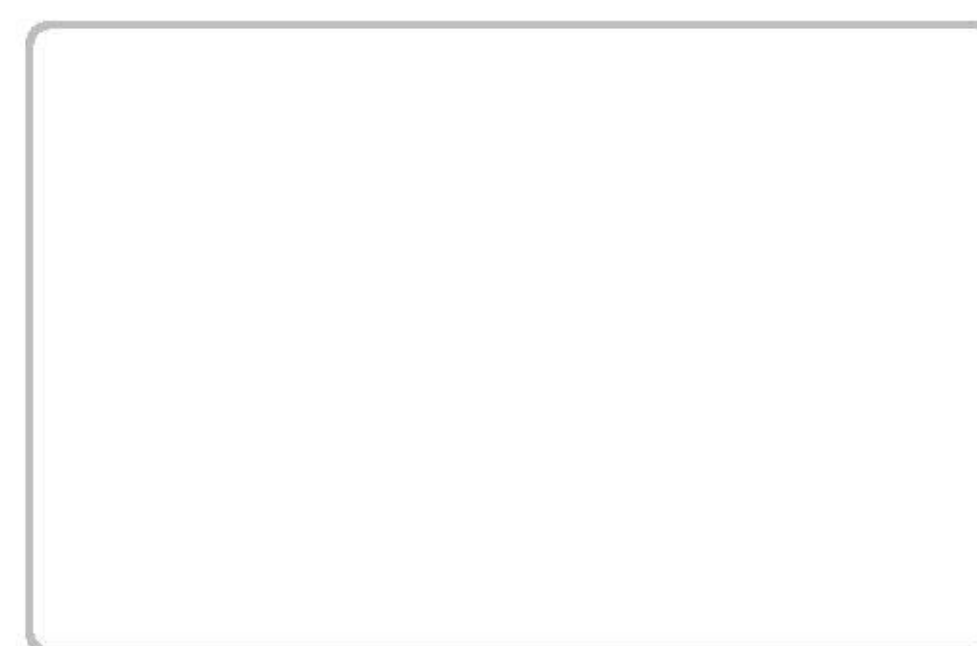
- 2 Narysuj obrazki pasujące do podanych przymiotników.

szeroka
ruchliwa
asfaltowa

stare
rozłożyste
liściaste

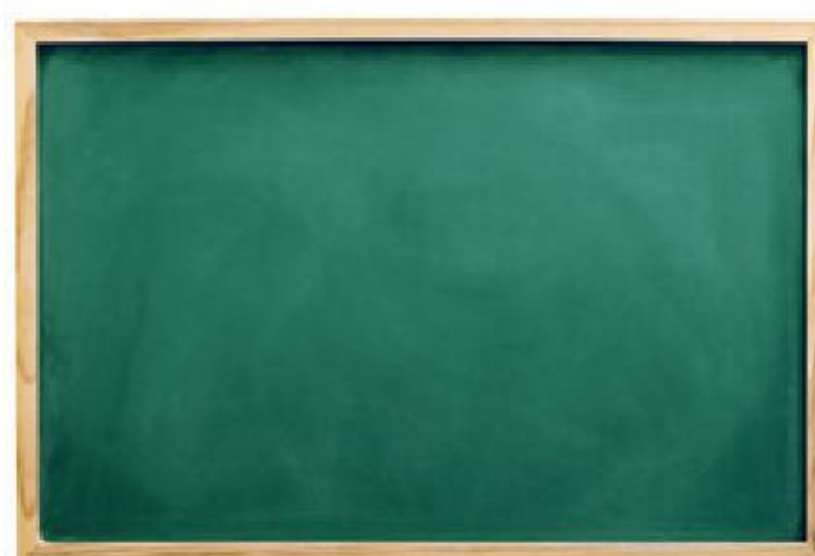

parkowa
drewniana
brązowa

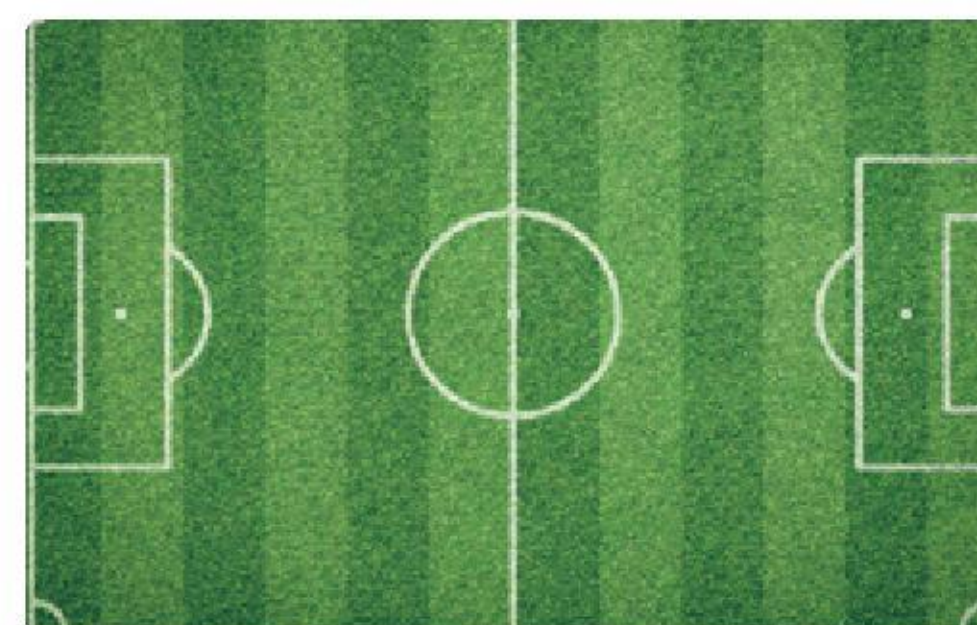
- Napisz przymiotniki pasujące do rzeczowników przedstawionych na obrazkach.

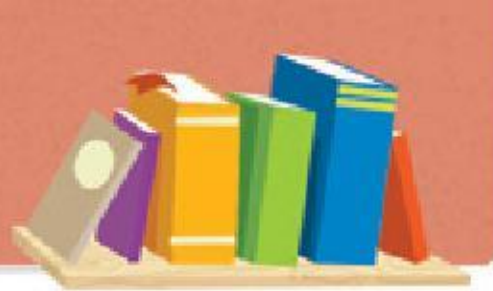
jaki?

jaka?

jakie?

- 1 Uzupełnij metryczkę lektury.

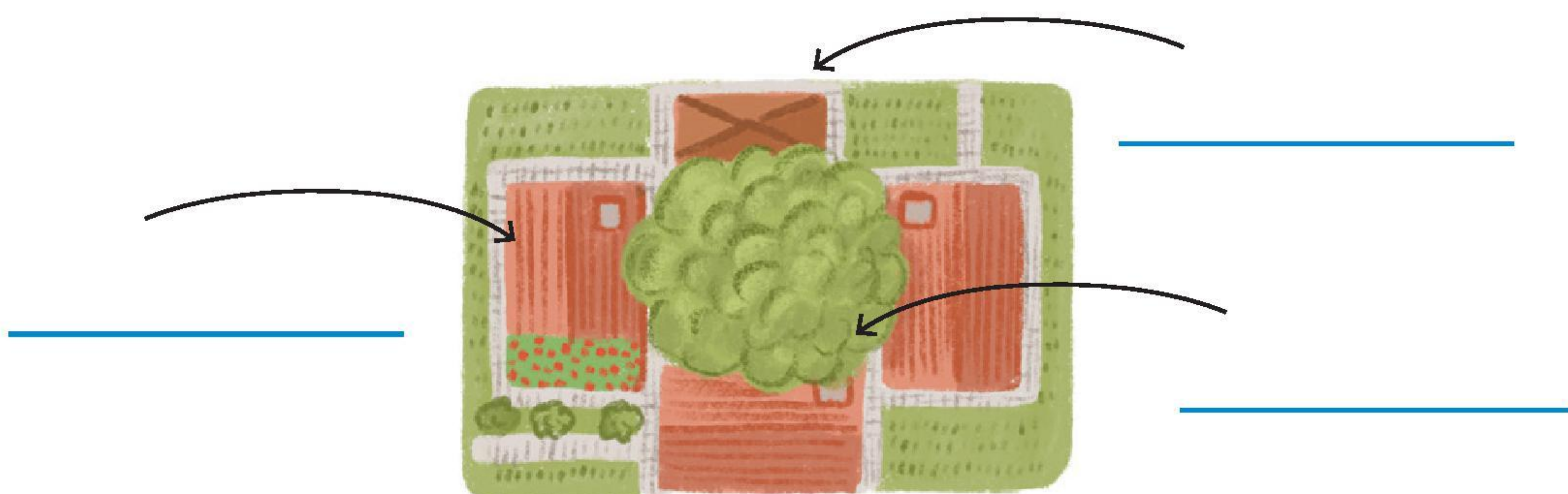
Autor: _____

Tytuł: _____

Ilustrator: _____

Nazwisko głównych bohaterów: _____

- 2 Ilustracja przedstawia widok podwórka z góry. Podpisz poszczególne obiekty.

- Otocz pętlą najwyższy obiekt na tym podwórku.

- 3 Przeczytaj zdania. Powiedz, czego one dotyczą.

„To jest dżungla pełna dzikich zwierząt. To jest Szklana Góra”.

- W co jeszcze może zamienić się drzewo? Podpisz rysunki i narysuj własną propozycję.

- 4 Odszukaj w pierwszym rozdziale lektury fragment opisujący sposób wchodzenia na drzewo i dokończ pisanie instrukcji.

1. Najpierw stań na poręczy ławki.

2. Potem

3.

4.

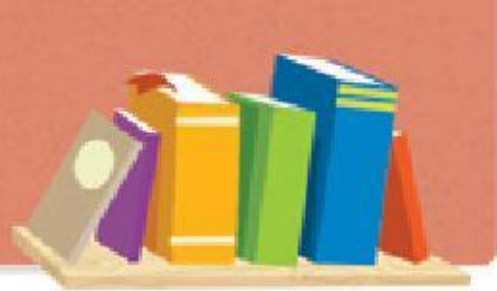
5.

- 5 Dlaczego bracia Lichoccy lubili panią Rachlińską? Podkreśl wszystkie prawdziwe odpowiedzi.

- Starsza pani bardzo chętnie pomagała chłopcom.
- Zapraszała chłopców do swojego domu.
- Opatrywała im skaleczenia.
- Wstawiała się za braćmi.
- Robiła pyszne bułki z rodzynkami.
- Lubiała patrzeć, jak chłopcy się bawią.

- 6 Zapisz tytuły wysłuchanych rozdziałów lektury. Sprawdź, ile rozdziałów zostało ci do samodzielnego przeczytania.

Po tytułach książek, rozdziałów, artykułów prasowych i innych prac nie stawiamy kropki.
Tytuły piszemy w cudzysłowie „ ”.

- 1 Na podstawie wiersza dopisz przymiotniki określające podane rzeczowniki.

drzewo

jakie?

korona

jaka?

ogród

jaki?

ptaki

jakie?

- 2 Wybierz jedno drzewo. Napisz, co ono przypomina, do czego jest podobne. Uzasadnij swój wybór. Możesz skorzystać z podanych podpowiedzi.

panna młoda • kolorowy bukiet • śnieżna kula

To drzewo wygląda jak _____, bo

- 3 Kiedy drzewo było wesole, a kiedy smutne? Dorysuj odpowiednią buzię przy rysunku.

- 4 Jak może „zachowywać się” drzewo? Uzupełnijcie tabelę wyrazami z ramki.

rośnie • wyciąga ręce • śmieje się • patrzy • szumi • kołysze się •
stoi • tańczy • kwitnie • biegnie • słucha • śpi

zachowanie prawdopodobne

zachowanie nieprawdopodobne

- Ułóż zdanie z wybranym przykładem nieprawdopodobnego zachowania się drzewa i powiedz, czyje zachowanie ono przypomina.

- 5 Jaką literę napiszesz na końcu rzeczownika? Połącz według wzoru i uzupełnij wyraz.

stó_____

sa_____

da_____

krze_____

obra_____

gałą_____

b

d

g

w

z

ż

ź

gołą_____

stró_____

sta_____

pstra_____

mró_____

ogró_____

- 6 Podkreśl w wyrazach głoski, które inaczej wymawiamy niż zapisujemy.

Po raz kolejny przyszła jesień. Liście już lecą z drzew. Leżą na ścieżkach, trawnikach, ławkach. Tworzą wielobarwny dywan. Przyjemnie patrzeć na przyrodę, mimo że na dworze jest coraz większy chłód.

1 Ułóż z podanych wyrazów zdania o jesiennych liściach.

kolorowe mają liście jesienią drzewa

ziemię je na wiatr strąca

bukiety z zrobimy liści

przez będą sali wiele ozdoba dni

2 Od podanych rzeczowników utwórz przymiotniki.

liść – **liściaste** drzewo

jakie?

deszcz –

jaka?

pogoda

chłód –

jaki?

dzień

jesień –

jakie?

słońce

szkoła –

jaka?

wycieczka

siła –

jaki?

wiatr

- 3 Uzupełnij zdania o jesiennych liściach. Podanych czasowników użyj w liczbie mnogiej.

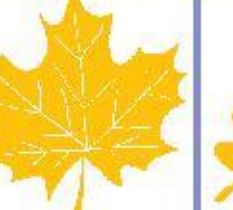
kołysze się • zmienia • wiruje • spada

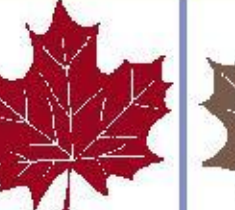
Jesienią liście _____ swój kolor. Swobodnie _____
na wietrze. Potem powoli _____ w powietrzu
i _____ na ziemię.

- 4 Odszyfruj i odczytaj hasło.

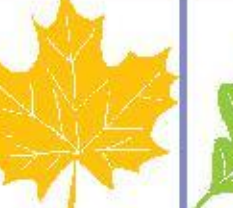
							
a	e	ę	i	j	k	l	n

						
ń	o	ó	p	r	s	w

- 1 Napisz, co i dlaczego czuła Paulina – bohaterka opowiadania „Obietnica”.

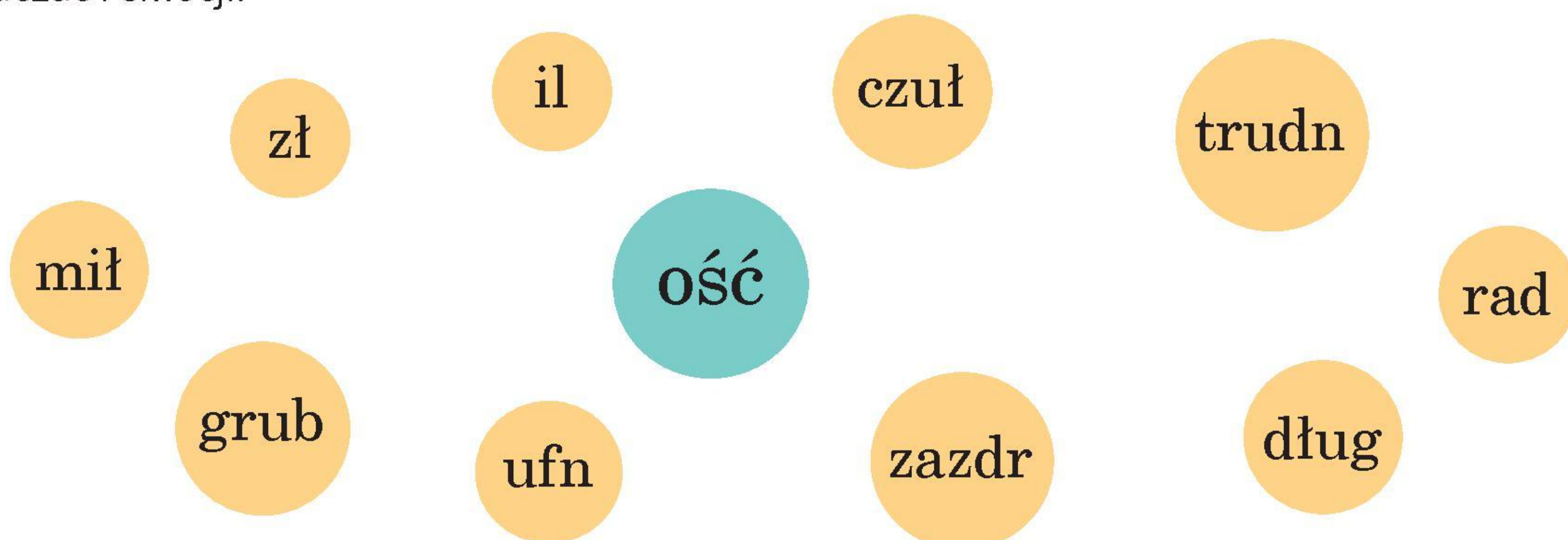
Na początku opowiadania Paulina czuła _____,
ponieważ _____.

Po telefonie cioci dziewczynka była _____,
dlatego że _____.

Później _____ się o wujka, ponieważ _____.

Na końcu Paulina znowu czuła się _____,
bo _____.

- 2 Połącz kółka tak, żeby powstały wyrazy z częstką **ość**. Wskaż te wyrazy, które są nazwami uczuć i emocji.

- Zapisz utworzone nazwy uczuć i podkreśl te, które towarzyszyły Paulinie.

- 3 Przepisz tekst do zeszytu, zmieniając podkreślone rzeczowniki i czasowniki na liczbę mnogą.

Dziewczynka nie mogła się doczekać wyjazdu z tatą. Niecierpliwie czekała, aż tata wróci z pracy. Już spakowała plecak i zrobiła kanapkę na drogę. Gdy tata wrócił, ucałowała go z radości. Teraz dziewczynka wiedziała, że na pewno pojedzie.

- 1 Dopisz brakujące litery do wyrazów z rymowanki w podręczniku.

____rmiele ____rzywy ____rzewa ____rzeg

____rzańszcze ____rzmiaące ____rzyłaszczeni

- 2 Połącz ze sobą sylaby z dwóch kolumn. Zapisz utworzone wyrazy.

drzaz

stań

przy

ga

trzy

dal

brzy

sta

krze

bień

grze

sło

wrza

ła

chrza

tek

ujrza

szcze

- 3 Zapamiętaj rymowankę i zapisz ją z pamięci.

Wszyscy wiedzą dookoła, że **sz** jest w wyrazach:
kształt, **w**szędzie, **p**szenica i **p**szczoła.

- 4 Podkreśl i wypisz wyrazy z częstką **orze**. Dopisz do nich takie, które uzasadniają pisownię **rz**.

proporzec – proporczyk

orzeł

karzeł

na rowerze

po torze

dworze

morze

na parze

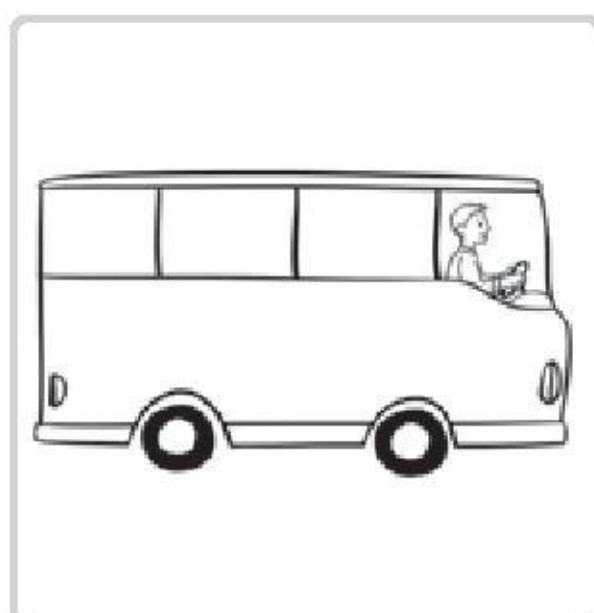
w komorze

marzec

w norze

rurze

- 5 Pokoloruj rysunki przedstawiające osoby, w których nazwach jest **rz**.

- Napisz, co robią te osoby.

- 1 Wklej na każdym konarze informację o tym, co było z niego widać.

- 2 Napisz, jak czuli się chłopcy, gdy wchodząc na drzewo przekroczyli granicę dachu. Możesz skorzystać z podpowiedzi.

nie mogli uwierzyć, że dotarli tak wysoko • czuli radość i byli z siebie dumni • cieszyli się, że odkryli piękne miejsce

Chłopcy po przekroczeniu granicy dachu

- 3 Przeczytaj opinie mieszkańców na temat drzewa rosnącego na podwórku. Te, które mówią o zaletach, pokoloruj na zielono, a te, które mówią o wadach – na czerwono. Mogą się zdarzyć również opinie dwukolorowe.

miejsce do zabawy dla dzieci

miejsce, z którego wszystko widać

ułatwia wejście do mieszkań włamywaczom

zajmuje miejsce

jedyny skrawek zieleni na osiedlu

liście zapychają rynny

- Napisz, dlaczego mieszkańcy obronili drzewo przed wycięciem.

- 4 Połącz bohaterów z ich zwierzętami.

bracia Lichoccy

dziadek Frączek

dozorczyńni

Dorota

pani Rachlińska

Buraska

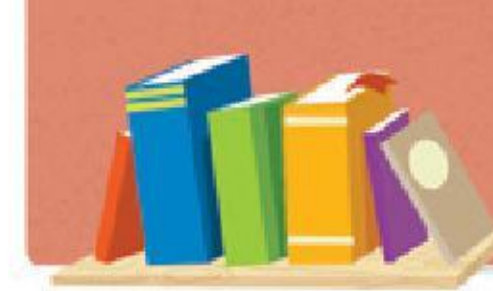
Zezuś

Salomon

Burłaj

Maciek

- 5 Opisz w zeszycie swoje ulubione miejsce zabaw.
- 6 Porozmawiajcie o tym, czy podobała wam się lektura. Spróbujcie uzasadnić swoje wypowiedzi.

- 1 Co robił Gawęł, a co Paweł? Znajdź w wierszu z podręcznika po pięć czasowników i je zapisz.

hałaśliwy

niemiły

spokojny

zwariowany

kulturalny

egoistyczny

cierpliwy

cichy

- Wybierz przymiotniki określające bohaterów wiersza. Połącz każdy z nich z odpowiednim rysunkiem.

- 2 Przepisz zdania, zastępując podkreślone wyrazy określeniami z wiersza.

Paweł i Gawęł mieszkali w jednym domu.

Paweł nie przeszkadzał nikomu, a Gawęł wymyślał różne psoty.

Paweł prosił: „Zmiłuj się, człowieku”.

Gawęł narzekał, że mu z sufitu coś na nos kapie.

3 Napisz morał wynikający z wiersza.

● Pokoloruj powiedzenie o podobnym do niego znaczeniu.

Gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść.

Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie.

Co dwie głowy, to nie jedna.

4 Do podanych wyrazów dopisz rymujące się wyrazy znalezione w wierszu.

fikołki –

sokole –

sapie –

konfiturę –

spodzie –

Romku –

5 Podaj przykłady dobrego i złego zachowania sąsiadów. Weź pod uwagę sytuacje w bloku, na klatce schodowej, wokół domu, na ulicy.

zachowanie

dobre

złe

- 1 Przeczytaj opowiadanie z podręcznika. Za pomocą wyrazów: **ponieważ**, **więc**, **dlatego**, **bo** połącz dwa zdania w jedno.

Piotrek był rozżalony. Tata go pocieszał.

☐

Piłka była podkreślona. Piotrek nie strzelił gola.

☐

Piotrek obraził się na Bartka. Bartek go przeważał.

☐

- Ponumeruj utworzone zdania zgodnie z kolejnością wydarzeń w tekście.

- 2 Narysuj ☺ przy dobrych radach dla osoby, która pokłóciła się z kolegą.

- ☐ Przesiądź się do innej ławki i już nigdy się do kolegi nie odezwij.
- ☐ Porozmawiaj z kolegą o tym, co się wydarzyło.
- ☐ Zmuś kolegę, żeby przyznał ci rację.
- ☐ Dla świętego spokoju powiedz mu, że ma rację, chociaż tak nie uważasz.
- ☐ Posłuchaj, co mówi kolega i mu nie przerywaj.

- 3 Dopisz we właściwych miejscach wybrane z ramki wyrazy o znaczeniu przeciwnym.

niewierność • wróg • niezgoda • nieprzyjaciół • kłótnia • zdrada

zgoda – _____

wierność – _____

przyjaciół – _____

- 1 Znajdź w tekście opowiadania z podręcznika **przymiotniki** użyte w opisie Tymka i Grześka. Uzupełnij nimi zdania.

Tymek był _____ i _____. Było mu smutno, że jest tak bardzo _____. Gdy w końcu dostał szansę i zagrał w ataku, okazało się, że jest _____ i _____. Grzesiek był _____, _____ i _____.

- 2 Napisz, co się wydarzyło w klasie Tymka. Wykorzystaj podane czasowniki.

Wstęp – dwa zdania był zachowywał się	
Rozwinięcie – cztery zdania przyszedł usiadł wybrał grał	
Zakończenie – dwa zdania poczuł się odzyskał	

1 Przeczytaj głośno fragment opowiadania „Skrzydła”.

- Oceń swoją umiejętność czytania.
Pokoloruj odpowiednią liczbę kótek.

Czytam głośno i wyraźnie.

○ ○ ○ ○ ○

Czytam poprawnie, bez pomyłek.

○ ○ ○ ○ ○

Czytam płynnie, bez długich przerw.

○ ○ ○ ○ ○

Uwzględniam znaki przestankowe:
kropki, przecinki, wykrzykniki, znaki
zapytania.

○ ○ ○ ○ ○

Czytam z odpowiednią intonacją.

○ ○ ○ ○ ○

2 Ułóż i zapisz pytania do ilustracji w podręczniku. Mogą się zaczynać od wyrazów wybranych z ramki lub innych.

co? • kto? • gdzie? • co robi? • co robią? •
jak? • jaki? • jaka? • jakie?

- 1 Przeczytaj uważnie tekst i zaznacz kółka przy poprawnych odpowiedziach.

Dzisiaj po lekcjach planowałem pójść z Tomkiem na trening, dlatego wziąłem dwa plecaki. Do dużego spakowałem książki i zeszyty, a do małego korki, dres i getry. W połowie drogi zauważyłem, że nie mam małego plecaka. Wracalem tą samą drogą, uważnie się rozglądając. Wtedy spotkałem naszego sąsiada, pana Jarka.

– Dokąd idziesz, Marku? – zapytał. – Może szukasz zielonego plecaka? Znalazłem go i położyłem na ławce obok bloku. Kamień spadł mi z serca. Podziękowałem panu Jarkowi.

- Kto opowiada tę historię?

Jarek

Marek

Tomek

- Co zgubił chłopiec?

zielony plecak z korkami, dresem i zeszytami

brązowy plecak z korkami, dresem i ręcznikiem

zielony plecak z getrami, dresem i korkami

- Kto znalazł zgubę?

sąsiadka

sąsiad

kolega

- Co oznacza powiedzenie: **Kamień spadł mi z serca**?

poczułem ulgę, bo zrzuciłem ciężki plecak

poczułem ulgę, bo rozwiązałem problem

- 2 Wskaż czasowniki.

stadion

szuka

spokojny

pyta

strzela

3 Wyszukaj i wskaż odpowiednie rzeczowniki.

● rzeczowniki rodzaju żeńskiego

mecz ●

piłka ●

bramka ●

worek ●

● rzeczowniki rodzaju męskiego

ławka ●

piórnik ●

drzewo ●

sąsiad ●

● rzeczowniki rodzaju nijakiego

serce ●

sąsiadka ●

rower ●

łóżko ●

4 W każdej parze wyrazów wskaż przymiotnik.

kamień – kamienny

smaczny – smak

5 Wskaż wyrazy, w których **ó** wymienia się na **o**, **a** lub **e**.

skrót ●

córka ●

przyjaciółka ●

wiewiórka ●

6 Zaznacz wyrazy, w których piszemy **rz**, bo wymienia się na **r**.

przyjaciel ●

orzeł ●

drzazga ●

marzec ●

7 Wpisz literę **u** lub **ó**. Pod każdym zdaniem zaznacz kółko przy zestawie wpisanych przez ciebie liter.

Dawno tem_____ Krak_____w był siedzibą władc_____w Polski.

ó, u, ó ●

u, ó, ó ●

u, u, ó ●

ó, ó, u ●

Jest tu wiele zabytk_____w, teatr_____w i _____rocznych miejsc.

ó, u, ó ●

u, ó, ó ●

u, u, ó ●

ó, ó, u ●

- 8 Pokoloruj kółka na kolory znajdujące się przy wybranych przez siebie odpowiedziach i porównaj je z kolorami kółek z wyklejanki.

1
2

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

3

☐

☐

☐

☐

☐

☐

4
5
6
7

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

Narysuj buźki według zasady: umiem 😊, muszę poćwiczyć 😞.

1 rozumiem cicho czytany tekst ☐ 2 rozpoznaję czasowniki ☐ 3 rozdzielam rodzaje rzeczowników w liczbie pojedynczej ☐ 4 wskazuję przymiotniki ☐	5 wskazuję wyrazy z ó wymiennym ☐ 6 wskazuję wyrazy z rz wymiennym ☐ 7 znam zasadę pisowni u na początku i końcu wyrazów ☐ znam zasadę pisowni ó w zakończeniach -ów, -ówka ☐
---	--

- 1** Przyjrzyj się ilustracji i przepisuj pasujący do niej fragment wiersza „Dla tych, którzy odeszli”.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

- 2** Przyjrzyj się kartkom z kalendarza. Zaznacz wielką literę w pisowni nazw świąt.

1
listopada
Wszystkich
Świąt

2
listopada
Dzień
Zaduszny

11
listopada
Narodowe
Święto
Niepodległości

25
listopada
katarzynki

30
listopada
andrzejki

- Uzupełnij zdanie.

Nazwy świąt piszemy _____ literą, a nazwy zwyczajów _____ literą.

- 3** Przeczytajcie pytania i napiszcie w zeszytach dedykację dla poległych Polaków. Dedykację możecie ozdobić kwiatami.

Komu i za co składacie hołd/oddajecie cześć/dziękujecie?
Kto dziękuje?

- 4 Przeczytaj zdania. Podkreśl, jakiego rodzaju miejsca pamięci narodowej znajdują się w twojej najbliższej okolicy.

Miejsca pamięci narodowej upamiętniają ważne dla Polaków postaci lub wydarzenia. Najczęściej są to mogiły, pomniki, krzyże, cmentarze wojenne, kopce, głazy lub pamiątkowe tablice.

- 5 Przygotujcie wspólnie teczkę z materiałami dotyczącymi miejsc pamięci narodowej znajdujących się w waszej najbliższej okolicy. Możecie skorzystać z podanej instrukcji.

- Przygotujcie teczkę. Na okładce zapiszcie tytuł.
- Przygotujcie zdjęcia lub rysunki miejsc pamięci narodowej.
- Wewnątrz teczki przyklejcie podpisane kieszonki lub koperty.
- Na odwrotnej stronie zdjęć lub rysunków umieśćcie ikonki informujące o czasie dotarcia do tych miejsc z waszej szkoły.

30 min

5 min

15 min

- Pogrupujcie zgromadzone materiały i włóżcie je do odpowiednich kieszzonek.
- Ozdóbcie teczkę według własnych pomysłów.

1 Uzupełnij metryczkę lektury.

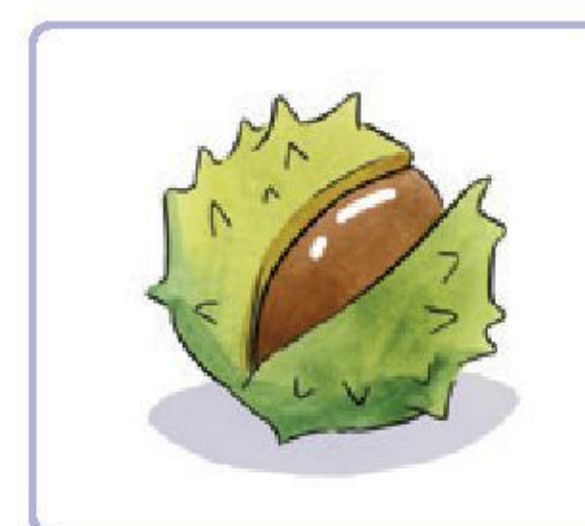
Autor: _____

Tytuł: _____

Ilustrator: _____

Bohaterowie: _____

- Otocz pętlą ikonę pory roku, w której rozpoczynają się wydarzenia przedstawione w lekturze.

2 Napisz, jakie wydarzenie zmieniło życie Andzi.

3 Czego o tacie Andzi dowiadujemy się ze wspomnień dziewczynki? W każdej informacji skreśl niepotrzebny wyraz.

- był z zawodu faunistą/florystą
 - rzadko/często wspólnie rozmawiali i żartowali
 - lubili długie spacery/przejażdżki po parku,
 - kupował sernik/lody na smutki
 - wspólnie podglądali ptaki/owady
 - karmili kaczki/łabędzie
- Narysuj ☺ przy każdej informacji, która pasuje do sposobu spędzania wolnego czasu przez Andzię i Jeremiasza. Jak myślisz, dlaczego Andzia zaprzyjaźniła się z Jeremiaszem?

- 4 Połącz zdania za pomocą wyrazów **i**, **lecz** lub **ale**. Popatrz na wzór.

Mama Andzi próbowała nie okazywać smutku. Ukrywała łzy.

Mama Andzi próbowała nie okazywać smutku **i** ukrywała łzy.

Często leżała pod kocem w kratę. Zapominała o swoich obowiązkach.

Andzia tęskniła za tatą. Nie poddawała się rozpacz.

Mamie i Andzi było ciężko. Próbowaly żyć jak dawniej.

- 5 W jaki sposób Jeremiasz starał się pomóc Andzi? Podkreśl właściwą odpowiedź.

Rysował jej zabawne obrazki.

Ślizgał się na lodzie i bez przerwy się przewracał.

Opowiadał jej śmieszne historie.

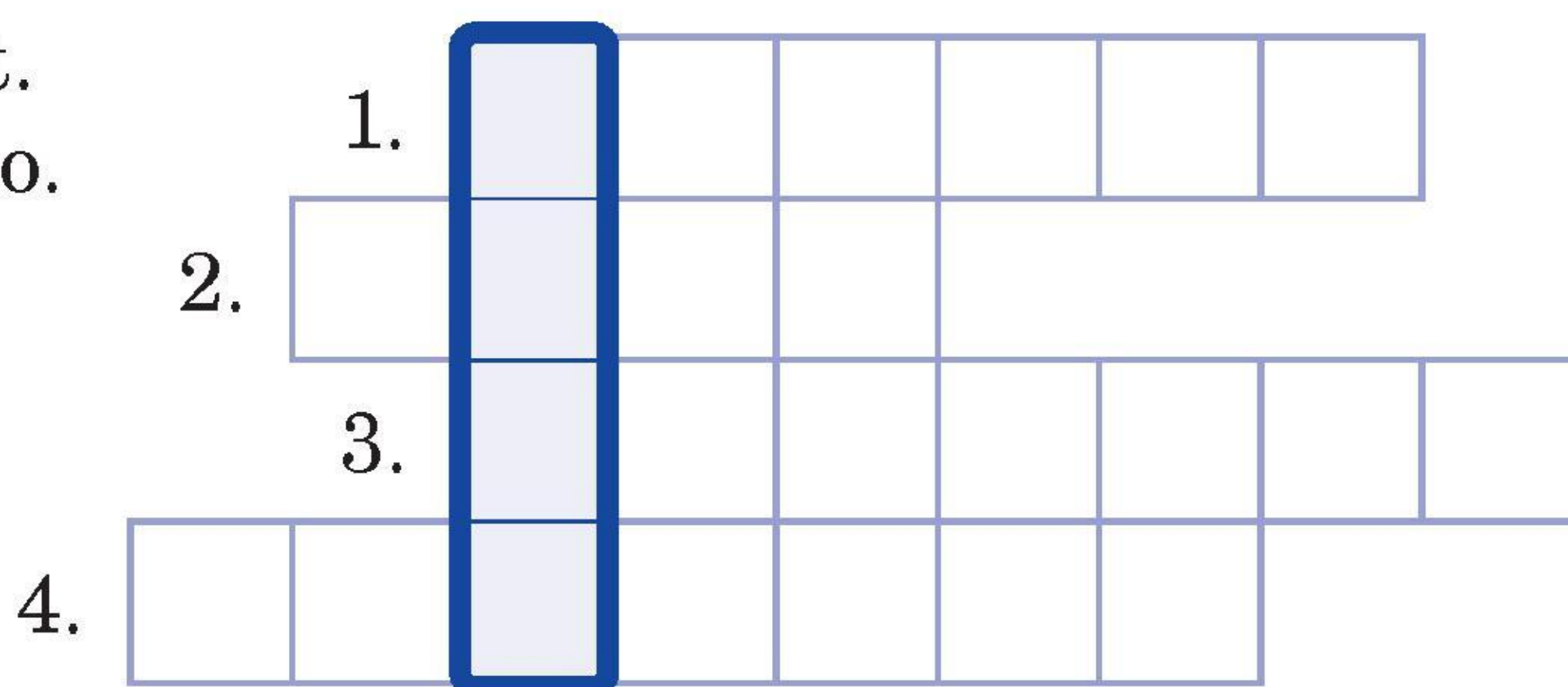
- Co można napisać do Andzi, by dodać jej otuchy i ją pocieszyć?

Handwriting practice lines for a message to Andzia.

1 Rozwiąż krzyżówkę.

1. Rozlega się z wieży
Mariackiej.
2. Najwyższy polski szczyt.
3. Taniec ludowy lub ciasto.
4. Stopień wojskowy
Jana Henryka
Dąbrowskiego.

- Zapisz tytuł polskiego hymnu narodowego.

2 Wklej portrety i uzupełnij podpisy.

autor tekstu polskiego hymnu
narodowego

generał, twórca Legionów Polskich
we Włoszech

3 Zapisz tytuł i autora innej ważnej pieśni, która zachęcała Polaków do walki z zaborcami.

- 4 Wyobraźcie sobie, że za pomocą wehikułu czasu możecie przenieść się w przeszłość i wystać list do Józefa Wybickiego. Uzupełnijcie jego treść.

_____, _____ listopada _____

Szanowny Panie Józefie Wybicki,

Polska po wielu latach niewoli odzyskała _____.

Napisana przez Pana „Pieśń Legionów Polskich we Włoszech” stała się naszym _____.

Teraz nosi tytuł _____.

Gdy rozlegają się dźwięki hymnu stajemy _____.

Dziękujemy Panu za słowa naszej narodowej pieśni

i gorąco pozdrawiamy

dzieci z klasy trzeciej

- 5 Ułóż pytanie do każdego zdania.

Najważniejsza dla Polaków pieśń powstała we Włoszech.

Ta pieśń zyskała popularność wśród żołnierzy, bo jej słowa zagrzewały do walki o wolność ojczyzny.

Pieśń była śpiewana na terenie wszystkich trzech zaborów.

- 1 Napisz, dlaczego 11 listopada odchodzimy Narodowe Święto Niepodległości.

- 2 Od podanych wyrazów utwórz przymiotniki według wzoru.

honor – **honorowy**

bohater –

radość –

historia –

duma –

odwaga –

walka –

- Podkreśl wyrazy, które nazywają cechy bohatera narodowego.

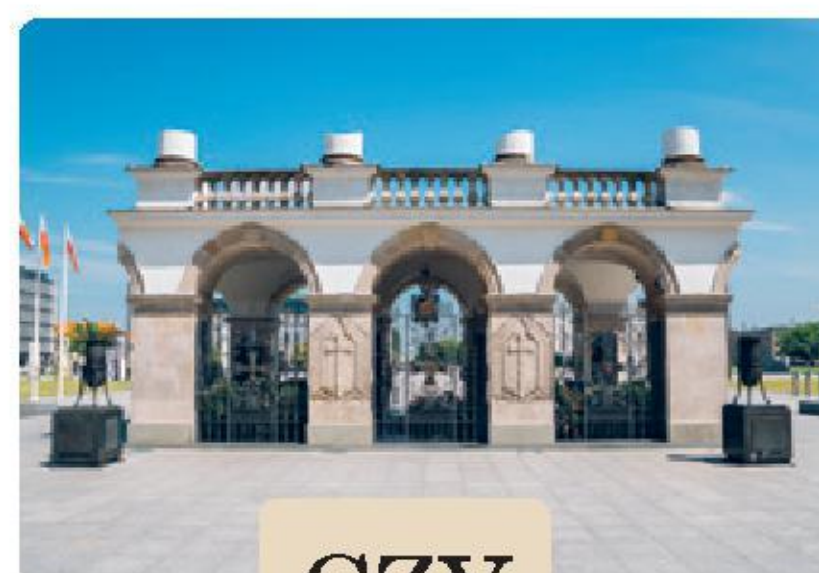
- 3 Odczytaj kolejno sylaby znajdujące się pod polskimi symbolami narodowymi i uzupełnij zdanie.

OJ

PA

CZY

TRIO

TA

ZNA

_____ to człowiek, który kocha swoją ojczyznę.

- Odczytajcie kolejno pozostałe sylaby. Powiedzcie, co wy możecie zrobić dla ojczyzny.

- 1 Ułóż trzy zdania z rozsypanki wyrazowej i zapisz je we właściwej kolejności.

wyrecytowała

zapomniała

wymyśliła

Zosia

zakończenie

występu

jednym

Podczas

tchem

wiersza

zwrotki

trzeciej

wiersz

Na szczęście

słów

inne

na próbie

- 2 Połącz w pary rymujące się wyrazy.

kraj

morze

chmury

rola

Europa

ptaki

graj

maki

zboże

góry

pola

stopa

- Dopisz rymujące się wyrazy.

łąki – _____ miasta – _____ drogi – _____

ogrody – _____ róża – _____ lasek – _____

- 3 Uzupełnij rymowankę według własnych pomysłów.

Piękno ojczyzny co dzień odkrywam,

Bo ciągle w nowych zakątkach _____

Tu wśród dębów, lip, buków i topoli,

Moją ojczyznę odkrywam _____

- 4 Przyjrzyj się ilustracji i połącz jej elementy z odpowiednimi przymiotnikami.

biało-czerwone • duże •
małe • pękate • niski •
piękne • niebieski •
papierowe •

- Ułóż zdania opisujące ilustrację.

- 5 Odczytaj z mapy nazwy miast. Zapisz je w kolejności alfabetycznej.

- Zaznacz kolorem wielką literę w nazwach miast.

Spis treści

I Pożegnanie wakacji

1. **Wracamy do szkoły** 4
Wklejanie podpisów pod ilustracjami przedstawiającymi miejsca wakacyjnych wyjazdów. Redagowanie zdań na powitane szkoły. Dopisywanie określeń do rzeczowników przedstawionych na rysunku na podstawie wiersza. Uzupełnianie zdań o zmianach w przyrodzie jesienią. Pisownia imion i nazwisk wielką literą.
2. **Letnie przygody** 6
Układanie i zapisywanie innego tytułu historyjki obrazkowej. Wyjaśnienie powiedzenia **Strach ma wielkie oczy**. Pisanie rzeczowników do pytania **kto?** lub **co?** Wypisywanie z tekstu czasowników w liczbie pojedynczej i czasowników liczbie mnogiej.
3. **Pocztówki z wakacji** 7
Czytam i rozumiem – zaznaczanie, kto cieszył się z otrzymanej pocztówki. Dopisywanie wypowiedzi osób na ilustracji. Łączenie zdjęcia z właściwym tekstem na pocztówkach. Pisanie nazw miast wielką literą.
4. **Podróże po Polsce** 9
Rozwiązywanie rebusów z nazwami miast. Łączenie części nazw. Pisanie nazw miast w kolejności alfabetycznej. Odszyfrowywanie nazw geograficznych i uzupełnianie nimi zdań. Uzupełnianie zdań wyrazem **przyjaciel** we właściwej formie. Czytanie informacji o miastach i podpisywanie zdjęcia.
5. **Klasowe wybory** 11
Wyjaśnienie nazwy **dzień cudów** na podstawie tekstu z podręcznika. Pisanie jakie cechy i umiejętności powinni mieć uczniowie wybierani do samorządu uczniowskiego. Pisownia wyrazów zakończonych na **-ów**, **-ówka**.

II Opowieści i wydarzenia sprzed lat

6. **Zapisaane w bursztynie** 12
Uzupełnianie zdań wybranymi z ramki cechami komara. Określanie zysków i strat poniesionych przez komara. Wyjaśnianie pisowni wyrazów z **ó** wymiennym.
7. **Wojenny dramat** 13
Kończenie zdań z informacjami o II wojnie światowej i Armii Krajowej. Sylwetka Elżbiety Zawackiej „Zo” – zaznaczanie poprawnych odpowiedzi. Wyjaśnianie nazwy **cichociemni**.
8. **W Muzeum Powstania Warszawskiego** 14
Uzupełnianie zdań o Powstaniu Warszawskim i znaku Polski Walczącej. Tworzenie zdań z odpowiednio dobranych wyrazów. Określanie czasu i miejsca wydarzeń oraz bohaterów opowiadania. Dopisywanie brakujących fragmentów rozmowy chłopca zwiedzającego muzeum z małym powstańcem. Dopasowywanie czasowników do rzeczowników. Łączenie zdjęć przedstawiających te same miejsca zburzonej i odbudowanej Warszawy. Pisanie zdań z pamięci.
9. **Straszne słowo „wojna”** 17
Uzupełnianie zdań określeniami z wiersza. Kolorowanie pól z określeniami związanymi z wojną. Wyjaśnianie znaczenia symbolu białego gołębia. Układanie pytań do podanego zdania.
10. **Gra terenowa** 18
Łamigłówki

III Nasze bezpieczeństwo

11. **W trudnych sytuacjach** 20
Rozpoznawanie znaków ewakuacyjnych. Czytanie planu ewakuacji. Droga ewakuacji z sali lekcyjnej. Uzupełnianie zdania wybranymi czasownikami o podobnym znaczeniu. Tworzenie czasowników według wzoru: **przedstawia** – **przedstawiają**.

12. **W wolnym czasie** 22
Numery alarmowe. Bezpieczne spędzanie czasu – uzupełnianie rysunków. Wskazywanie właściwych miejsc do zabawy. Układanie zdania z rozsypanki wyrazowej.
13. **Bezpieczna droga do szkoły** 23
Uzupełnienie brakujących informacji na dyplomie dla bohaterki opowiadania „Inna wygrana”. Ustne układanie zdań o bezpiecznej drodze do szkoły na podstawie piktogramów. Układanie hasła zachęcającego do noszenia elementów odblaskowych z wykorzystaniem par rymujących się wyrazów. Wskazywanie czasowników odpowiadających na pytanie **co się z nim dzieje?**
14. **Stosujemy poznane zasady bezpieczeństwa** 24
Rozpoznawanie i rysowanie znaków drogowych pasujących do wyodrębnionych grup. Projektowanie znak zakazu poruszania się na hulajnogach elektrycznych. Pisanie zasad przechodzenia przez jezdnię. Układanie pytań na klasowy konkurs znajomości przepisów ruchu drogowego. Uzupełnianie zdań na podstawie ilustracji.
15. **Internetowe znajomości** 26
Uzupełnianie informacji dotyczących miejsc pobytu bohaterów opowiadania „Podróże gwiazdne”. Przedstawianie siebie – pisanie wybranych informacji. Uzupełnianie zdań na temat zasad bezpiecznego korzystania z internetu. Czytanie ze zrozumieniem e-maili. Układanie odpowiedzi na pytania.

IV Z pól na stół

16. **Dzielimy się chlebem** 28
Ustalenie kolejności wydarzeń w legendzie „Jak bochen chleb w kamień się zmienił”. Kolorowanie zdania, które jest wstępem, które zakończeniem, a które mówi o zmianie zachowania gospodarza. Łączenie zdań z odpowiednimi wyrazami z ramki.
17. **Zanim pojawi się na stole** 29
Uzupełnianie zdań o pracy rolnika wyrazami z ramki. Numerowanie wyrazów zgodnie z kolejnością alfabetyczną. Zaznaczanie wyrazu, który nie jest napisany w kolejności alfabetycznej. Pisanie nazwisk i imion uczniów w kolejności alfabetycznej. Dopisywanie wyrazów zgodnie z kolejnością alfabetyczną.
18. **Kiedy piszemy „u”?** 31
Wypisywanie z rymowanki w podręczniku wyrazów zakończonych na **u**. Dopisywanie **u** do podanych czasowników. Wpisywanie wyrazów z **u** z rymowanki do odpowiednich diagramów. Uzupełnianie zdań wyrazami z ramki w odpowiedniej formie. Układanie zdań z wyrazów z **u** na początku. Pisanie z pamięci rymowanki. Sprawdzenie i poprawa błędów.
19. **Nie marnujmy jedzenia** 33
Kolorowanie, na podstawie informacji z podręcznika, tyłu słoni, ile marnujemy jedzenia w każdej sekundzie. Pisanie o jedzeniu marnowanym w szkolnych stołówkach. Wpisywanie, ile wody potrzeba do wyprodukowania jabłka, chleba. Zapisywanie przykładów, jak można zapobiec marnowaniu jedzenia.
20. **Święto plonów** 34
Na podstawie tekstu kolorowanie zakończeń zdań. Łączenie rzeczowników z czasownikami i układanie z nimi zdań. Pisanie zdań o wybranym wieńcu dożynkowym. Uzupełnianie wyrazów literami **u** lub **ó**. Wpisywanie do tabeli wyrazów z literami **u** lub **ó**.

V Ojczyzna mała i duża

21. **W mojej okolicy** 36
Przekreślanie informacji niezgodnych z treścią opowiadania. Wypisywanie zalet i wad mieszkania w małej miejscowości. Łączenie wyrazów bliskoznacznych. Zastępowanie występujących w zdaniach powtórzeń wyrazami z poprzedniego ćwiczenia.

- 22. Ciekawe miejsca w Polsce 37**
Uzupełnianie informacji o miejscach opisanych przez Rabana.
Podkreślanie najważniejszych wyrazów w zdaniu. Wskazywanie pytań, na które w podanych zdaniach nie ma odpowiedzi.
Odgadywanie i zapisywanie wyrazów o podwójnym znaczeniu.
Rozpoznawanie rodzajów rzeczowników.
- 23. Skąd się wzięły koziołki? 39**
Dopasowywanie pytań z wyklejanki do odpowiedzi. Uzupełnianie zdań opisujących koziołki wybranymi przymiotnikami.
Odszyfrowywanie wyrazów Pyrek i Tyrek. Rozwijanie zdań. Łączenie frazeologizmów o podobnym znaczeniu.
- 24. Nasza Mała Ojczyzna 41**
Odczytywanie informacji ze strony tytułowej projektu przygotowanego przez uczniów z Częstochowy.
- 25. Polskie legendy 42**
Podpisywanie ilustracji poprawnymi tytułami. Wskazywanie legendy, której bohater wypowiedział podane słowa. Pisanie w zeszycie zdania o legendzie, która najbardziej się podobała.

VI Jesteśmy już uczniami

- 26. Szkoły na świecie 44**
Łączenie zdań opisujących szkoły z właściwym miejscem. Układanie zdań na temat wybranej szkoły. Porządkowanie imion i nazwisk w kolejności alfabetycznej. Czytanie i właściwe oznaczanie dialogów. Układanie zdań opisujących salę lekcyjną na podstawie pytań i zgromadzonego słownictwa.
- 27. Z życia klasy 46**
Czytanie instrukcji wykonania laurki. Uzupełnienie zdań wyrazami określającymi następstwa czasowe. Wymyślanie niezwykłych przyborów szkolnych i układanie zdań opisujących.
- 28. Patroni naszych szkół..... 47**
Zapisywanie informacji o królu Stefanie Batorym. Wskazywanie tomu encyklopedii, w którym można znaleźć informacje o królu. Czytanie i zapisywanie wybranych informacji ze strony internetowej szkoły. Wielka litera w pisowni nazw szkół. Czytanie zdań opisujących logo i projektowanie logo szkoły lub klasy. Dobieranie i zapisywanie form rodzajowych przymiotnika.
- 29. Słowne zgadywanki 49**
Pisanie rad dla bohatera opowiadania „O królu, co miał dwa kominy”. Rozpoznawanie i rysowanie nazw rzeczowników na podstawie przymiotników. Dobieranie przymiotników do podanych rzeczowników.
- 30. Drzewo do samego nieba – pierwsze spotkanie z lekturą 50**
Zapisanie metryczki lektury. Dopisanie wyjaśnień do planu przedstawiającego miejsce akcji. W co może zamienić się drzewo – zapisywanie propozycji. Uzupełnianie instrukcji wchodzenia na drzewo. Ustalenie odpowiedzi na pytanie, dlaczego bracia Ligoccy lubili panią Rachlińską. Cudzysłów w tytułach.

VII Świat wokół nas

- 31. Kochamy drzewa 52**
Dopisywanie, na podstawie wiersza, przymiotników określających rzeczowniki. Zapisywanie zdania o wybranym drzewie. Zaznaczanie, kiedy drzewo jest wesołe, a kiedy smutne. Pisanie o prawdopodobnym i nieprawdopodobnym zachowaniu drzewa. Dopisywanie na końcu wyrazów liter, które inaczej wymawiany niż piszemy. Podkreślanie w wyrazach liter, które inaczej wymawiamy niż piszemy.
- 32. Jesienne liście 54**
Układanie zdań o jesiennych liściach z podanych wyrazów. Tworzenie przymiotników od podanych rzeczowników. Uzupełnianie zdań podanymi czasownikami. Odszyfrowywanie hasła o jesieni.
- 33. Czasami trzeba poczekać 56**
Kończenie zdań na podstawie tekstu z podręcznika. Zaznaczanie i zapisywanie wyrazów, które są nazwami uczuć i emocji.

Przepisywanie do zeszytu tekstu, w którym rzeczowniki i czasowniki będą w liczbie mnogiej.

- 34. Podglądamy przyrodę 57**
Dopisywanie liter w wyrazach z **rz** po spółgłoskach. Łączenie sylab i zapisywanie wyrazów z **rz** po spółgłoskach. Pisanie z pamięci rymowanki z wyjątkami od zasady. Pisownia wyrazów z **rz** wymiennym na **r**. Układanie i pisanie zdań z nazwami zawodów.
- 35. Drzewo do samego nieba – drugie spotkanie z lekturą 59**
Wklejanie informacji o tym, co widać z każdego konara drzewa. Kończenie zdania o tym, co czuli chłopcy, gdy po wejściu na drzewo, przekroczyli granicę dachu. Kolorowanie zdań mówiących o zaletach lub wadach drzewa rosnącego na podwórku. Pisanie odpowiedzi na pytanie. Łączenie bohaterów książki z ich zwierzętami. Pisanie w zeszycie o swoim ulubionym miejscu zabaw.

VIII Życzliwość i zgoda

- 36. Kto jest dobrym sąsiadem? 61**
Dopisywanie do rysunków Pawła i Gawła czasowników określających ich zachowanie. Dopasowywanie przymiotników. Zastępowanie podkreślonych wyrazów archaizmami z wiersza. Układanie morału, wskazanie frazeologizmu o podobnym znaczeniu. Dopisywanie rymujących się wyrazów. Spisywanie zasad dobrego sąsiedztwa.
- 37. Lepiej się pogodzić 63**
Łączenie zdań za pomocą podanych wyrazów. Numerowanie utworzonych zdań zgodnie z kolejnością wydarzeń. Układanie rad dla pokłóconych. Dopisywanie wyrazów o znaczeniu przeciwnym.
- 38. Nowy kolega..... 64**
Wyszukiwanie w tekście przymiotników określających Tymka i Grześka. Pisanie opowiadania z wykorzystaniem podanych czasowników.
- 39. Co dodaje nam skrzydeł?..... 65**
Samoocena umiejętności czytania w oparciu o podane kryteria. Układanie pytań do ilustracji w podręczniku.
- 40. Rezultaty naszej pracy 66**
Czy to już umiem? – ćwiczenia do samokontroli

IX W listopadowym nastroju

- 41. Pozostaną w naszych wspomnieniach..... 69**
Przepisywanie fragmentu wiersza pasującego do ilustracji. Wielka litera w pisowni świąt i mała w pisowni zwyczajów. Pisanie dedykacji dla poległych Polaków. Czytanie zdań o miejscach pamięci narodowej. Przygotowanie teczki z materiałami dotyczącymi miejsc pamięci narodowej znajdujących się w najbliższym otoczeniu.
- 42. Dziewczynka z parku – pierwsze spotkanie z lekturą 71**
Uzupełnienie metryczki lektury. Wyodrębnienie wydarzenia, które zmieniło życie Andzi. Wskazywanie właściwych informacji dotyczących ojca bohaterki. Łączenie zdań pojedynczych za pomocą podanych spójników – pisanie zdań złożonych. Układanie zdań dodających otuchy Andzi.
- 43. Nasz hymn narodowy 73**
Uzupełnianie treści listu do Józefa Wybickiego. Układanie pytań do podanych zdań oznajmujących.
- 44. Walka o niepodległość 75**
Pisanie odpowiedzi na pytanie, dlaczego 11 listopada odchodzimy Narodowe Święto Niepodległości. Tworzenie przymiotników od podanych rzeczowników. Wyjaśnienie pojęcia **patriota**.
- 45. Świętujemy niepodległość 76**
Tworzenie zadań z rozsypanek wyrazowych i zapisywanie ich we właściwej kolejności. Łączenie rymujących się wyrazów oraz dopisywanie rymów. Uzupełnianie rymowanki według własnych pomysłów. Układanie zdań opisujących świąteczną dekorację. Zapisywanie nazw miast w kolejności alfabetycznej.

Ilustracje i zdjęcia na okładce: s. 1: Paweł Olszewski (postać 3D), Przemysław Surma; s. 4: Shutterstock

Ilustracje: Aleksandra Artymowska: s. 18-19; Magda Bury: s. 20, 21, 22/ćw. 1, 23, 33/ćw. 1, ćw. 2 jabłko, 40, 46, 48, 49/ćw. 1, 55, 70, 72, 77/ćw. 4; Agata Dudek: s. 61; Anita Graboś: s. 32; Olga Kawacińska: s. 4, 6, 15, 37, 39; Ewa Kownacka: s. 17, 25/ćw. 5, 38, 45, 47/ćw. 2, 58, 71; Daniel de Latour: s. 12, 42/kozyłki; Wojciech Pawliński: s. 42/syrenka; Monika Rejkowska: s. 9, 42/Smok Wawelski, 50, 52, 59, 60; Marcin Surma: s. 7/ćw. 2, 22/ćw. 2; Adam Tokarski: s. 69/ćw. 1; Ola Woldańska-Płocińska: s. 33/chleb; Zuza Wollny: s. 42-43 (bez: kozyłków/syrenki/Smoka Wawelskiego).

Zdjęcia: GL Archive/Alamy Stock Photo: s. 16 (Zamek Królewski – zdjęcie archiwalne); Public domain sourced/access rights from Art Collection 4/Alamy Stock Photo: s. 73 (Józef Wybicki); BE&W: s. 75 (nuty); Stanisław Fitak/BE&W: s. 73 (J. H. Dąbrowski); Zbyszko Siemaszko/RSW/Forum: s. 47 (Stefan Batory); Andrzej Sidor/Forum: s. 35 (wieniec – ptak); Paweł Szwapczyński/FORUM: s. 70 (zdjęcie tablicy); Marian Zubrzycki/Forum: s. 35 (wieniec – domek); Getty Images/iStockphoto/alicjane: s. 8 (Giewont); Getty Images/Richard Newstead: s. 29 (kombajn); Muzeum Powstania Warszawskiego: s. 16 (Krakowskie Przedmieście – zdjęcie archiwalne); Ryszard Witkowski „Romuald”, „Orliński”/Muzeum Powstania Warszawskiego: s. 16 (Pałac Staszica – zdjęcie archiwalne); Shutterstock/Curioso.Photography: s. 16 (Krakowskie Przedmieście - aktualne zdjęcie); Shutterstock/ELEPHOTOS: s. 16 (Pałac Staszica – aktualne zdjęcie); Shutterstock/Sanga Park: s. 75 (Grób Nieznanego Żołnierza); Shutterstock/slavic: s. 10 (twierdza); Maciej Wróbel: s. 46, 70 (otwarta teczka bez zdjęć); autor nieznany: s. 14 (znak Polski Walczącej); zespół graficzny Nowej Ery: s. 24 (znaki drogowe).

Pozostałe zdjęcia: Shutterstock.

Ilustracje, grafiki i zdjęcia w montażach z agencji Shutterstock: s. 20 (znaki, bez znaku: wyjście ewakuacyjne); s. 41 (mapa Polski); s. 49 (tablica, boisko); s. 66-67 (papierowe tło); s. 70 (zdjęcie Grobu Nieznanego Żołnierza, teczka zamknięta); s. 75 (godło).

Wydawnictwo Nowa Era oświadcza, że podjęło starania, mające na celu dotarcie do właścicieli i dysponentów praw autorskich wszystkich zamieszczonych utworów. Wydawnictwo Nowa Era, przytaczając w celach dydaktycznych utwory lub fragmenty, postępuje zgodnie z art. 29 ustawy o prawie autorskim. Jednocześnie Nowa Era oświadcza, że jest jedynym podmiotem właściwym do kontaktu autorów tych utworów lub innych podmiotów uprawnionych w przypadkach, w których twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.